

DARBININKAS

Vol. LXXXI, Nr.5 SECOND-CLASS 341 Highland Blvd. Kaina
Vasaris-February 2, 1996 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y. Brooklyn, N.Y. 11207 \$1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- **Neseniai** sužinota, jog buvusio Lietuvos užsienio reikalų ministro Juozo Urbšio atsiminimų knyga apie Lietuvą 1939-1940 m. prieš ketverius metus išleista Japonijoje. Ją vertė žinomas lietuvių kultūros bičiulis Jojiti Murata. Prieš tai šią knygą 1989 m. iššvertė estai, latviai, 1990 m. - italai. Juozo Urbšio atsiminimų ištraukos buvo skelbtos anglų, vokiečių, suomių ir kitomis kalbomis.

- **K. Donelaičio** draugijai, kuriai vadovauja vilnietis istorikas N. Kitkauskas, Vokietijoje pavyko surasti didžiojo "Metų" kūrėjo palikuonių: Vokietijoje gyvena vienuolika šeimų Doneelaičio pavarde. Jos Leipcigo archyve padėjo surasti dingusiais laikytus Tolminkiemio bažnyčios archyvus. Prieš septynerius metus restauruotoje Tolminkiemio (dabar "Čystyje Prudy") klebonijoje numatoma įrengti ekspoziciją, kuri užims 5-6 kambarius (iš viso klebonijoje - 19 kambarių).
- **Vieno didžiausių** Lietuvos filosofų Juozo Girniaus, mirusio prieš metus Amerikoje, sukakčiai skirta Lietuvių katalikų mokslo akademijos ir Vytauto Didžiojo universiteto konferencija Kaune. Sukakčiai išleista knyga "Žvilgsnis į Juozą Girnių". 1995 m. vasarą į gimtuosius Sudeikius (Utenos raj.) parvežti filosofo palaikai.

Didžiąją gyvenimo dalį J. Girnįs nugyveno Amerikoje. Jis redagavo Bostone leistos Lietuvių enciklopedijos straipsnius filosofine tematika, penkiolika metų redagavo "Aidų" žurnalą, dirbo Ateitininkų federacijoje ir kitose lietuvių organizacijose, priklausė Lietuvių katalikų mokslo akademijai.

- **Isteigtas Cz. Miloszo** gimtinės fondas. Vyriausybė davė leidimą steigti ne pelno siekiančią organizaciją "Česlovo Milošo gimtinės fondas". Organizacija rūpinsis išsaugoti Nobelio literatūros premijos laureato, Lietuvos garbės piliečio, šiuo metu JAV gyvenančio Cz. Miloszo gimtinę Kėdainių rajone, Šateinių kaime, įsteigti joje tarptautinį kultūros ir mokslo centrą. Čia numatoma įkurti ir fondo buveinę. Šiuo metu dvaro teritorija naudojasi žemės ūkio bendrovė.

- **Mariaus Katiliškio** atminimo kambarys įrengtas Pasvalio viešojoje bibliotekoje. Rašytojas M. Katiliškis (Albinas Vaitkus) Pasvalio bibliotekoje dirbo nuo 1940 metų iki pat pasitraukimo į Vakarus, trejus metus buvo bibliotekos vedėju. Dabar ši biblioteka - svarbiausias rajono kultūros židinys.

- **Du jubiliejai** atšvęsti Kaune prieš šv. Kalėdas ir Naujųjų metų išvakarėse: 75-ąsias metines minėjo Kauno akademinis dramos teatras ir Kauno valstybinis muzikinis teatras.

- **Jono Jablonskio** auditorija, minint didžiojo kalbininko gimimo 135-ąsias metines (1860-1930), įkurta Šiaulių pedagoginiame institute. Auditoriją puošiančią freską nutapė Dailės instituto diplomatai A. Paipolas ir I. Garbauskas.

- **Lietuvos ir Ukrainos** pasienio apsaugos tarnybos susitarė keistis informacija apie padėti pasienyje.

Seimas tikisi, kad Rusija laikysis įsipareigojimų nenaudoti jėgos ir grąžinti Lietuvai ambasadas

Vilnius, sausio 19 d. Lietuvos Seimas tikisi, kad Rusija laikysis įsipareigojimų vykdyti Europos Tarybos nustatytus reikalavimus stojančiai į šią organizaciją valstybei bei papildomus Rusijos įsipareigojimus - negrasinti ir nenaudoti jėgos veiksmų prieš tautas ir valstybes, skubiai spręsti ekonominius, finansinius, nekilojamojo turto atstatymo klausimus su Lietuva ir kitomis Europos Tarybos valstybėmis, visų pirma grąžinant Lietuvos ambasadų pastatus Paryžiuje ir Romoje.

Parlamento sausio 18 d. priimame pareiškime dėl Rusijos priėmimo į Europos Tarybą tikimasi, kad Rusija laikysis įsipareigojimo taikiu dialogu būdu spręsti Čėčėnijos problemą, laikantis ET žmogaus teisių konvencijos principų bei atsižvelgiant į kiekvienos tautos teisę apsispręsti.

Už šį parlamento pareiškimą balsavo 48 Seimo nariai, o 2 parlamentarai susilaikė.

Sausio 16 d. Seimas nedidele balsų persvara buvo atmetęs re-

zoliuciją, kuria Lietuvos delegacija Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos sesijoje būtų įpareigota balsuoti už Rusijos priėmimą į šią organizaciją, tik jeigu Rusija įsipareigotų laikytis minėtų sąlygų.

Lietuvos delegacijos ET PA vadovas Algirdas Gričius tuomet pabrėžė, kad Seimas negali įpareigoti delegacijos narių, kaip balsuoti.

Rusijos priėmimą ET PA svarstė sausio 22 d. Strasboure prasidėjusi sesija.

AGEP

Seimo komitetas ragina uždaryti nelegalias aukštąsias mokyklas

Vilnius, sausio 19 d. Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas paragino sustabdyti licencijos neturinčių aukštųjų mokyklų veiklą.

Komiteto posėdyje sausio 17 d. nuspręsta pasiūlyti Generalinei prokuratūrai, Švietimo ir mokslo bei Teisingumo ministerijoms inicijuoti, kad nedelsiant būtų nutraukta licencijos neturinčių aukštųjų mokyklų veikla.

Reikalaujama nutraukti Rusijos regioninio atvirosio universiteto padalinio - Vilniaus informacinio centro, Vilniaus visuomeninės parapsichologijos aka-

demijos, Lenkų universiteto Vilniuje, Vadybos ir teisės instituto Kaune, Lietuvos krikščioniškojo koledžo Klaipėdoje, Holistinių mokslų universiteto Vilniuje bei Rusijos Federacijos Tarpvalstybinio universiteto "Rutenija" konsultacinio punkto Vi-

snio komitetas taip pat siūlo Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos savivaldybėms bei Lietuvos kultūros institutui nutraukti patalpų nuomos sutartis su nelicencijuotomis aukštosiomis mokyklomis.

Švietimo, mokslo ir kultūros

komiteto žiniomis, Lenkų universiteto studentų stipendijoms pernai iš Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto buvo neteisėtai skirta 10,000 litų.

Šis universitetas jau kelerius metus nemoka nuomos mokesčio, neišskios ir kitų minėtų įstaigų nuomos sutartis.

Tuo tarpu, Seimo komiteto žiniomis, šios įstaigos iš savo klausytojų renka nuo 1000 iki 3000 litų mokesčius, žadėdamos išduoti mokslo diplomus, kurių išduoti neturi teisės.

AGEP

Lietuvos rašytojų pareiškimas

17 Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos narių sausio 17 d. agentūrai ELTA perdavė pareiškimą, kuriame konstatavo, jog "Lietuvos valdžios atotrūkis nuo savo tautos šiandien pasiekė pavojingą ribą: žmonės pradeda nebetikėti valdžia kaip institucija, nesvarbu, kas joje užimtų vietas. Šį nepasitikėjimą sukėlė ne tik pareigūnų negarbingi, nesąžiningi ir egoistiški veiksmai, bet ir bendras politikų nusiteikimas partijų ar grupių interesus iškelti aukščiau visko, manipuliuojant tautos sąmone ir savo reikalus paverčiant lyg ir visų reikalais", - sakoma Pareiškime, pavadintame "Drauge su Maironiu".

Lietuvos televizijos laida "Panorama"

Sniego šią žiemą Vilniaus gatvėse daug, kaip ir Niujorke.
V. Kapočiaus nuotrauka

75 metai krepšinio virtuozams broliams Norkams

Sausio 28 d. 75-rių metų slenkstį peržengė Vytautas (populiariai vadinamas Vitoliu) ir Algirdas (Aliukas) Norkai, dvyniai, gimę Kaune 1921 m. Krepšinį pradėjo žaisti 1936 m. "Aušros" berniukų gimnazijoje. Vėliau Vytautas studijavo fizinį auklėjimą Vytauto Didžiojo universitete, o Algirdas ten buvo pasirinkęs technikos mokslus. Abu žaidė už Grandies klubą. Tik 1941 m. ju, kaip žaidėjų, keliai išsiskyrė: Vytautas įstojo į Kauno Perkūną, o Algirdas gynė Kauno Teniso Klubą spalvas (KTK 1944 m. Kaune laimėjo pirmąjį Dešimtuko turnyrą). Vokietijos broliai Norkai dalyvavo reprezentacinėje Kemp-

teno Šarūno komandoje, 1949 m. iš aktyviųjų pasitraukė, atvyko į JAV ir apsigyveno Waterbury, Connecticut, kur ir iki šiol, jau kaip pensininkai, tebegyvena.

Vytautas žaidė už Lietuvą III Europos krepšinio pirmenybėse 1939 m. Kaune, o Algirdas į rinktinę įsijungė 1940 m.

Isipūdingiausios rungtynės? 1948 m. Offenburge, Vokietijoje, kur Čiurlionio ansamblio vardu abu Norkai žaidė prieš Paryžiaus penketuką (keturi žaidikai iš Prancūzijos rinktinės, kuri 1948 m. olimpinuose žaidimuose Londone buvo gavusi sidabro medalį). Mūsų kiti laimėjo 24-13. Ši pilna įtampas, geros klasės dvikovė prancūzų spaudoj tik trumpai atžymėta, nors apie tą

Paryžiaus rinktinę, prieš ją išvykstant į Vokietiją, sporto dienraštis "L'Equipe" ir kt. Paryžiaus laikraščiai ilgomis skiltimis rašė...

Broliai Norkai daugiausia žaidė kraštiniais puolikais. Nepasizymėjo ūgiu, bet greitai, staigūs, puikiai valdė kamuolį, kūną, savo apgaulingais judesiais, lyg vijurkai, neradavo pro priešininkų gynybą. Algirdas spindėjo sunkiai uždegiamu vienos rankos metimu.

Ne veltui latvių krepšinio specialistai Vytautą ir Algirdą buvo praminę krepšinio virtuozais. Šis vardas Norkams taip ir prilipo.

Sėkmės ir sveikatos krepšinio veteranams!
K. Čk.

Istoriniai susitikimai. 1992 m. gegužės 14 d., pasirašę Prancūzijos ir Lietuvos draugystės sutartį, Vilniaus senamiesčio centre-Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand (dešinėje), tuometinis Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis (centre).

V. Kapočiaus nuotrauka.

Europa gedi Mitterrando

Tarp daugelio viso pasaulio, o ypač Europos valstybių vadovų, sausio 11 d. dalyvavusių paskutiniame atsisveikinime su sausio 8-ąją Paryžiuje mirusiu buvusiu Prancūzijos prezidentu Francois Mitterrand, buvo ir Lietuvos Respublikos prezidentas. Velionio atminimą pagerbė pora tūkstančių pasaulio dignitorių Notre Dame katedroje, kur gedulingas mišias aukėjo kard. Jean-Marie Lustiger. Nedalyvavo jie tik privačiose laidotuose, įvykusiose apie 250 mylių nuo sostinės esančiame velionio gimtajame Jarnac miestelyje, kurio bažnyčios kapinėse prezidento palaikai palaidoti šalia jo tėvų. Velioniui buvo 79 m.

Pagal velionio pageidavimą nebuvo valstybinių laidotuvių. Prezidentas Jacques Chirac paskelbė tą dieną gėdula, bet mokyklos ir įstaigos nebuvo uždarytos. Tik tos dienos 11 val. ryto visi Paryžiaus požeminiai traukiniai gedulo ženklais sustojo vienai minutei.

Visa Prezidento Mitterrand veikla turėjo globalinės reikšmės, o Europos Sąjunga yra jam gyvas paminklas. Lietuvos žmonėms velionis žinomas ne tiek, kiek jis prisidėjo prie Prancūzijos politinės galios atstatymo ir santykių su kitomis valstybėmis pagerinimo, kiek savo veikla siekiant sukurti jungtinę Europą, kurios ateitis - Europos Sąjunga.

Dirbdamas glaudžiai su Vokietijos kancleriu Helmut Kohl, prez. Mitterrand sustiprino ryšius su Vokietija, kurios kancleris kaip tik ir buvo jo artimiausias talkininkas kuriant Europos Sąjungą. Lietuva pernai vasarą pasirašė asocijuotos narystės Europos Sąjungos sutartį, o jos tikrąją narę tikisi tapti iki 2000-ųjų metų. Praeitų metų gruodžio 15 - 16 dienomis Madride įvykusiame Europos Sąjungos šalių vadovų susitikime dalyvavo ir Lietuvos delegacija, vadovaujama prez. Brazausko. Ten Baltijos valstybėms suteiktas toks pat statusas, kaip ir Čekijai, Lenkijai ir Vengrijai.

Apie Lietuvos galimybes tapti lygiateise nare Europos Sąjungoje dabar nemaža rašoma spaudoje. Tikriausiai Lietuvos žmonės per savo TV žinias matė ir akimirklų iš prez. Mitterrando laidotuvių jo gimtinėje. Tačiau Lietuvos žmonės dar nebus pamiršę ir prez. Mitterrando viešnagės Vilniuje 1992 m. gegužės 14 d. Tada Prancūzija su Lietuva pasirašė abipusę draugystės sutartį. Per TV buvo rodoma jo kelionė po Vilnių, istorinių vietų lankymas.

Viktoro Kapočiaus dėka ir "Darbininko" skaitytojai 1992 m. gegužės 29 d. numeryje matė dvi nuotraukas: vieną didžiulę pirmajame puslapyje, vaizduojančią prez. Mitterrand su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu ir Prancūzijos ambasadoriumi Lietuvoje Philippe de Suremain, kai jie stovėjo prie namo, kuriame buvo pasirašytas Vasario 16-tos aktas (jį čia pakartojame - žr. viršuje). Kita nuotrauka, antrajame puslapyje, vaizdavo diplomatų lydimą prez. Mitterrand, nuo Aušros Vartų žygiuojantį į Vilniaus universiteto rūmus.

Premjeras neklauso prezidento, nes neleidžia LDDP frakcija

Vilnius, sausio 23 d. Premjeras Adolfas Šleževičius, nepaisydamas prezidento valios, pareiškė negalįs kreiptis į prezidentą su teikimu atleisti vidaus reikalų ministrą, nes tam nepritaria valdančioji Seimo frakcija.

Vyriausybės vadovas teigia, kad iki priimant sprendimą dėl ministro Romasio Vaitekūno, "reikalingos konsultacijos" su jo vadovaujamos Demokratinės darbo partijos frakcija Seime, bet žada, kad sprendimas bus greit priimtas.

Tuo tarpu prezidentas Algirdas Brazauskas pareiškė, kad jo tokie terminai "netenkina".

Prezidentas žurnalistams sausio 22 d. sakė, kad nėra matęs R. Vaitekūno atsisistatydinimo pareiškimo, nors, pasak jo, pagal įstatymą jį turėjo gauti.

Atsisistatydinimo pareiškimą R. Vaitekūnas įteikė premjerui sausio 18 d., o apie tai oficialiai paskelbta sausio 20 d.

Sausio 23 d. rytą, kaip korespondentas sužinojo vyriausybės informacijos centre, jokių sprendimų dėl ministro atsisistatydinimo teikimo prezidentui dar nebuvo priimta.

AGEP

Egidijus Borkys už politinius 1995 m. rašytus straipsnius pelnė "Dienovidžio" premiją. Sveikindami autorių persispausdiname vieną jo straipsnių, skelbtą "Dienovidėje" (Nr. 47 - 48).

Egidijus Borkys

Lūžiai

Pradžioje buvo noras 1995-uosius pavadinti prieštariniais metais, tačiau ar jie tikrai kontrastingesni už praėjusius, ar, tarkim, būsimus? Taip, mūsų akyse vyksta kažkoks reikšmingas civilizacijos lūžis, kurio iki galo nesuvokiame, tačiau šiame pagreitintame istorijos vyksme išskirti kažkokius vienus metus vien todėl, kad jų prisiminimas naujesnis, būtų perdėm subjektyvu (nors šiaip jau, žinoma, subjektyvumo, t. y. savęs pačių, nevengiame ir tik džiaugiamės, kad, gyvi būdami, dar netapome bedvasiais objektais).

1995-ieji prasidėjo smarkiu, ar ne 50 metų nebūtu žemės dreblimu Japonijoje, kurį nemažai japonų įvertino ne tik kaip baisią stichinę nelaimę, bet ir kaip bausmę, mistinį ženklą, perspėjimą. Deja, japonų negandos tuo nesibaigė - juos dar kelis mėnesius gąsdino ir mirtinomis dujomis nuodijo pakvaišusi sekta, vadovaujama pusaklio, valdžios ištroškusio maniako. Taigi 1995 metais japonai kaip niekad galėjo pajusti, kokia trapi ir gležna yra jų išsivysčiusi civilizacija. Kita vertus, 1995-ųjų pabaigoje nustojo kraujuoti (tikėkimės) komunizmo išdraskyta Balkanų žaizda - po trejų metų dvejonų didžiosios valstybės jėga užgesino imperines serbų ambicijas ir religinę nesantaiką.

Nepamiršamas ir vėlgį pusšimtį metų neregėtas Europą užliejęs pavasarinis tvanas, per kurį lyg koks Nojus atplaukęs Sergejus Kovaliovas sulaukė Rusijos priėmimą į Europos Tarybą ir privertė tik savimi susidomėjusius vakariečius atkreipti dėmesį į Čėčėnijoje vykdomą genocidą. Tačiau Čėčėnijoje, kaip ir Balkanuose, prievarta sustabdė tik prievarta - rusai su čėčėnais pasirašė paliaubas tik po diversinio, jau legenda tapusio Šamilio Basajevio antpuolio Budionovske pačiame metų viduryje.

Na, o 1995-ųjų pabaigoje buvo gausu rinkimų mūsų kaimynystėje - Latvijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje, Rusijoje; jų svarbą ir tiesioginę įtaką Lietuvai pajusime kitais - 1996 metais.

Lietuvos 1994-ųjų stabilizacija (stabilgė - infekcinė liga, kuriai būdingi dėl nervų sistemos pažeidimų atsiradę raumenų traukuliai; ligonio veidas igyja sustingusios ironiškos šypsenos ar verkiandą išraišką) taip pat nebuvo tokia rami tarsi pelkė, kaip dabar gali atrodyti: juk įvyko savivaldybių rinkimai (matyt, svarbiausius metų įvykis), praūžė, nors ir nevaisingai, net dvi interpeliacijos (Vyriausybei ir vidaus reikalų ministrui), susikūrė bene keturios naujos partijėlės (Moterų partijos valdžia net spėjo ir susipykti), pradėtas organizuoti naujas referendumas, keturi buvę LAF-o nariai paliko Seimo DDP frakciją... Beje, kaip 1994 metų, taip ir 1995 metų pabaigą lydėjo galingas, neišaiškintas sprogimas - pirmą susprogdintas geležinkelio tiltas per Bražuolės upelį, dabar paželstas didžiausio dienraščio "Lietuvos rytas" statomas redakcijos priestatas. Abiejų sprogimų braižas, taigi, matyt, ir tikslas - tas pats. Skirtumas gal tik toks, kad pernykštį Bražuolės sprogimą dar palydėjo po pasaulį paskleisti gandai apie galimą diversiją Ignalinos atominėje elektrinėje, o šiųmetinės bombos aidą sustiprino po kelių dienų išsprogdinta tarptautinė firma pajūryje. 1995-aisiais ir vėl išgirdome tas pačias su atgimimu "prabudusias" bombes: jos pačioms išdaužė mirtinai susipykusį "Dienos" ir "Respublikos" redaktorių namų langus.

Ir vis dėlto skandalingiausiu metų įvykiu reikėtų laikyti po dvarponiškos stumbrų medžioklės buvusiuose CK plotuose Maišiagalėje A. Brazausko pasirašytą memorandumą su Latvijos prezidentu G. Ulmaniu (matyt, teisūs buvo tie, kurie tvirtino, kad šita medžioklė G. Ulmaniu buvo kaip niekad sėkminga - vienu šūviu nušalinti net du stumbrai! Apie antrą, suprantama, oficialiai nepranešta). Politiniai kaliniai ir Visuomeninė Konstitucijos saugos komisija pasiūlė Seimui vadinamąjį Maišiagalos memorandumą, kuriuo prezidentas viršijo Konstitucijos 84 str. jam suteiktus įgaliojimus, ištirti apkaltos proceso tvarka.

Be abejonės, tikruoju 1995-ųjų valdininkijos simboliu tapo vidaus reikalų ministras generolas R. Vaitekūnas, besivažinėjantis vogtu "Mersedesu". Tiesa, minėdami valdžią turėtume prisiminti, kad A. Brazauskas, spaudžiamas opozicijos bei remiamas kitų Baltijos valstybių prezidentų, vis dėlto nenuvyko į Kremlių stebėti Antrojo pasaulinio karo pabaigos 50-mečiui surengto karinio parado; tarp parado dalyvių žygiavo ir čėčėnų genocidą vykdę pulkai. (Beje, šį A. Brazausko lietuvišką apsisprendimą "Respublika" palydėjo išspausdindama slapta įrašą apie 1990 m. LKP turto dalybas bei straipsnių seriją "Klanas", nukreiptą prieš prezidentą ir visą DDP. Tuo tarpu Latvijos prezidento atsisakymas vykti į Maskvą buvo "apdovanotas" laikraštiniais gandaiis apie jo tėvo "bendradarbiavimą su naciais" ir skandalu dėl "Mein Kampf" latviško vertimo. Idomu tai, kad tiek tada, tiek apskritai per visus metus iš visų Baltijos vadovų mažiausiai tampomas ir šantažuojamas buvo Estijos prezidentas L. Meris (matyt, kaip "beviltiškas").

Metų pabaigoje savo norą būti nepriklausomiems nuo Rusijos A. Brazauskas ir DDP patvirtino, pasisakydami už Lietuvos Respublikos oficialų prašymą tapti Europos Sąjungos nare. "Nėra alternatyvos Europos Sąjungai", - 1995 metais teigė pagrindinis patarėjas J. Paleckis, anksčiau propagavęs Lietuvą kaip neutralųjį tiltą tarp Europos ir Azijos. Taigi laukinio kapitalizmo bei vakarietiško investicijų teikiama malonumai ir lėmė kai kuriuos lūžius DDP-istinėje pasaulėžiūroje. Ir tai visai dėsninga: gavusi neribotą valdžią DDP piramidės viršūnėlė panorė būti nepriklausoma ne tik nuo "žmonių iš gatvės", bet ir nuo savo buvusio šeimininko. Kaip tik šie, o ne kokie nors antraeiliai motyvai, ir tapo pagrindine DDP ir "Respublikos" dienraščio žūtbūtinio susirėmimo priežastimi. Šis susirėmimas metų pabaigoje peraugo į valdžios ir laisvojo žodžio fondo dvikovą. Sunku dabar prognozuoti, kas šioje kovoje bus nugalėtojas ir ar pavyks kitamet valdančiajai DDP "užmokesčių nemokėjimą, šantažą ir t. t." išsprasti "Respublikos" redaktorių V. Tomkų į kampą, nes daug ką šioje byloje, kaip ir kitose, lems ne tiek įvykiai Lietuvoje, kiek Rusijoje. Būtent Rusijoje vykstantys turiniai susikirtimai ir interesai lyg aidas atsikartoja visoje posovietinėje erdvėje, taigi ir Lietuvoje.

Na, o rinkimai Rusijoje parodė, kad komunizmo sukelta krizė kitamet tik gilės, kad prieštaravimai ten vis didės ir rimto pilietinio konflikto nebus išvengta. 1996-aisiais birželio mėnesį Rusijoje vyksiančius prezidento rinkimus ir mūsų Seimo rinkimus skirs

Padėkime Visų Šventųjų Bažnyčiai Vilniuje

Visų Šventųjų bažnyčia pastatyta 1631 metais, daug kartų pavesta sandėliu (Sovietų valdžios metais - cukraus sandėliu). Tikintiesiems bažnyčios pastatas grąžintas 1991 metais.

Deja, mūsų parapija senamiesityje prie autobusų ir geležinkelio stoties. Čia daug apleistų namų, kuriuose skurdžiai gyvena mano parapijiečiai. Daugelis jų alkoholiškai turintys daug vaikų - neprižiūrėtų, alkanų, neaprengtų. Taip pat nemažai senų vienių

Visų Šventųjų bažnyčios viduje.

truputį daugiau nei trys mėnesiai, todėl, kad ir kaip besibaigtų rusų balsavimai, lietuviai dar turės laiko pertvarkyti savo valdžios piramidę. Suprantama, kad rinkimus Lietuvoje, kaip ir Latvijoje, lydės atitinkamas spaudimas iš Maskvos, tačiau dėl savų vidaus prieštaravimų jis gali būti kiek mažesnis nei 1992-aisiais. Kita vertus, tokios dėkingos šiltnamio sąlygos, kokios buvo DD partijai prieš trejus metus, istorijoje beveik nesikartoja, todėl ir naujame Seime DDP, matyt, nebeturės daugumos.

Šiandien reikėtų labiau baimintis ne DDP pergalės, o latviškojo varianto - tai yra drungno, neveiksmingo parlamento ir neaiškių "centristinių" partijų, nesugebančių ne tik priimti ryžtingesnio sprendimo, bet ir suformuoti Vyriausybės. Štai toks parlamentas, koks šiuo metu Latvijoje, ir yra pavojingiausias grėsmė iš šorės atveju: tokioje situacijoje niekas už nieką nesprensdžia. Taip pat, matyt, kiek išpūsta yra ir baimė, kad Seimo rinkimai gali visai neįvykti. Rinkimai įvyks (nebent Rusija paskelbtų Lietuvai karą), nes DDP tikrai nori atrodyti pasauliui kaip vakarietiška politinė jėga, DDP taip pat tikrai nori įstoti į Socinterną. Pagaliau, nors DDP ir turi paruošusi nepaprastosios padėties įstatymą, ji pati gerai supranta, kad bus nepajėgi išlaikyti šią padėtį ilgiau kaip porą mėnesių. Todėl atmetus daugumą tariamų pavojų, didžiausia nesėkmė, kuri gali mus ištikti po kitų metų Seimo rinkimų, - tai susiskaldęs, neveiklus parlamentas, nesuformuojama ar nestabili Vyriausybė, neryžtingas, tampomas į visas puses prezidentas, o šalia - kunkuliuojanti, sproginėjanti, nesuvaldoma Rusija. Beje, konstatavę, kad per šešerius nepriklausomybės metus taip ir nepasistatėme nei naftos terminalo, nei dujotiekio, turime pripažinti, kad blokados iš Rusijos atveju kaip vienintelę alternatyvą turėsime tik keiksną orimulsią.

1995 metais kiek suklubėjo DDP piramidė: opozicinės partijos laimėjo savivaldybių rinkimus ir sukūrė naują rimtą politinę jėgą - Savivaldybių sąjungą, kurios įtaką, tikėkimės, kitamet pajusime stipriau. Nors skamba kiek paradoksaliai, teigiamai reikėtų vertinti ir senesnių įvykių skilimą Darbininkų sąjungoje. Tai, kad dalis, ir atrodo, didesnioji, Darbininkų sąjungos narių atsisakė dabartinės sąjungos vadovės A. Balsienės ("moters su juodo karakulio kailiniais"), teikia vilčių, jog 1996-aisiais ši organizacija taps rimta visuomenine institucija ir užsiims tuo, kas jai priklauso - kovoti su valdžios monopolijomis ir savavaliavimu.

Taigi 1996-ieji bus kovos ir didžiųjų rinkimų metai (be Rusijos prezidento, dar bus renkamas ir JAV prezidentas). Lietuvai šie metai ištvėrmės ir įtampos prasme bus sunkiausi iš visų ketverių DDP valdymo metų. Tačiau tuo pat metu tai bus ir įdomiausi, ir didesnės vilties metai. Ir labai gali būti, kad, įveikę dabartines negandas, mes pasidžiaugsime, jog viskas klostėsi būtent taip, o ne kitaip.

Paminėta diena, kai Gedimino pilyje pirmą kartą iškelta trispalvė

Sausio 1 d. paminėta sukaktis, kai 1919 metų sausio 1 diena Gedimino pilyje pirmą kartą iškelta lietuviška trispalvė.

Po iškilmingų šv. Mišių Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo surengtas minėjimas Aukštutinės pilies Gynbos bokšto, visų vadinamo Gedimino pilimi, papėdėje. Kalbėjo Vilniaus miesto meras Alis Vidūnas, Seimo dešiniosios opozicijos lyderis Vytautas Landsbergis, kariuomenės vadas generolas Jonas Andriškevičius, kiti politikos ir visuomenės veikėjai.

LA

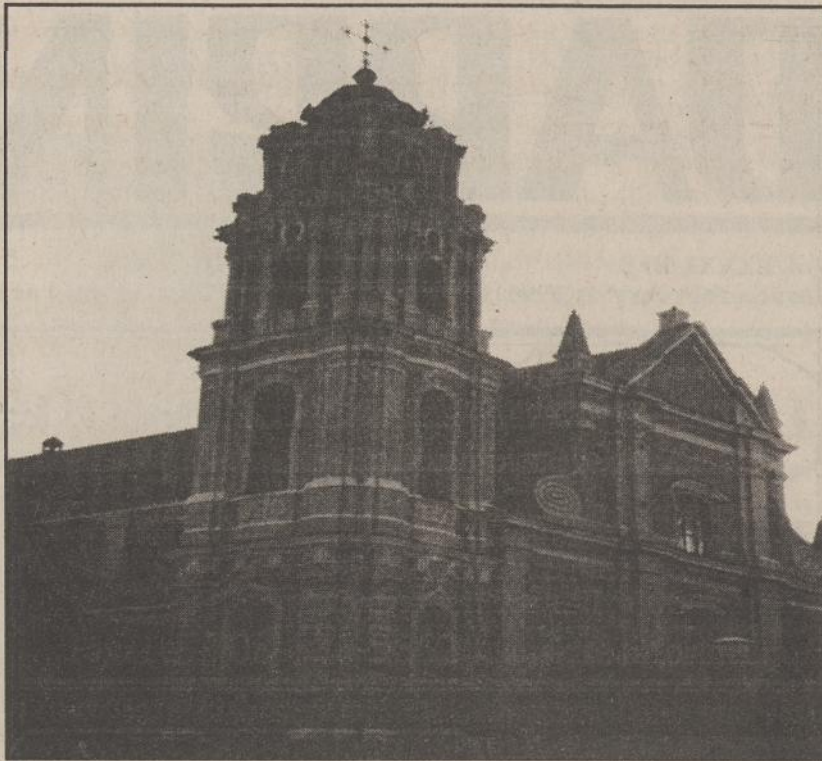
Paskelbti Vinco Kudirkos premijų laureatai

Lietuvos žurnalistų sąjunga paskelbė metinius Vinco Kudirkos premijų laureatus.

1995 metų Vinco Kudirkos premija po mirties paskirta fotomenininkui ir žurnalistui Marijonui Baranuskui už fotopublicistiką. Antroji praėjusių metų Vinco Kudirkos premija bus įteikta Jungtinės Amerikos Valstijose gyvenančiam išeivijos publicistui Broniui Railai. Apdovanojimu įvertintas jo svarus indėlis į Lietuvos žurnalistikos istoriją ir knyga "Rašalo ašaros".

Vinco Kudirkos premijos skiriamos Lietuvos žurnalistų sąjungos prezidiumo sprendimu.

LA

Visų Šventųjų bažnyčia Vilniuje.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

✂ **LĖKTUVAI**
✂ **LAIVAI (CRUISES)**
✂ **TRAUKINIAI (AMTRAK)**
✂ **AUTOBUSAI**
✂ **NUOMOJAMOS MAŠINOS**
✂ **VIEŠBUČIAI**
✂ **IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS**
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Už tikėjimo vienybę

Sausio 25 dieną baigėsi paskelbtoji "maldų už krikščionių vienybę" savaitė. Sena yra praktika melstis už tikėjimo vienybę. Bet didžiausio populiarumo ji sulaukė po Antrojo Vatikano Susirinkimo. Tokių maldų būtinybę aktualino besivienijantys tikėjimo priešininkai - priešininkai, kurie kovoja prieš tikėjimą kaip prieš opiumą (marksistai - komunistai) ir priešininkai, kurie moja ranka į tikėjimą kaip į dalyką, esantį už pažinimo ribos (agnostikai). Dr. A. Maceinos vertinimu, mūsų laikų ateizmas yra pavojingesnis kaip tik šia antrąja forma - tikėjimo igno-ravimu, indiferentiškumu.

Vienybės tarp krikščionių tikėjimų populiariu siekti "dialogo", išsiaiš-kinimo keliu. Besiaiškinant kai kurie katalikų teologai pasidarė ir emė skelbti išvadas: tegul katalikai sumažina Marijos kulto reikšmę, tegul nekalba apie Kristaus realų buvimą Eucharistijoje, tegul atsako nuo tikėjimo tiesos apie Kristaus kėlimąsi iš numirusiųjų, tegul susilaiko nuo dogmos apie popiežiaus neklaidingumą tikėjimo ir doros dalykuo-se, kai apie juos skelbia "iš katedros". Vadinas, vardan tikėjimo vienybės tegul atsako tui savo tikėjimo dalykų, kurie yra svetimi protestantams.

Popiežius Paulius ir Amerikos vyskupas nepritarė tokiam tikėjimo vienybės supratimui. V. Solovjovas šį kelią priskiria antikristui, kaip yra atvaizdavusi dr. A. Maceinos knyga "Niekšybės paslaptis".

Kitas kelias veda labiau į krikščioniškus tikėjimus išpažįstančių krikščionių vienybę. Tegul jie bendrais veiksmais ir bendromis maldom-is liudija savo tikėjimą.

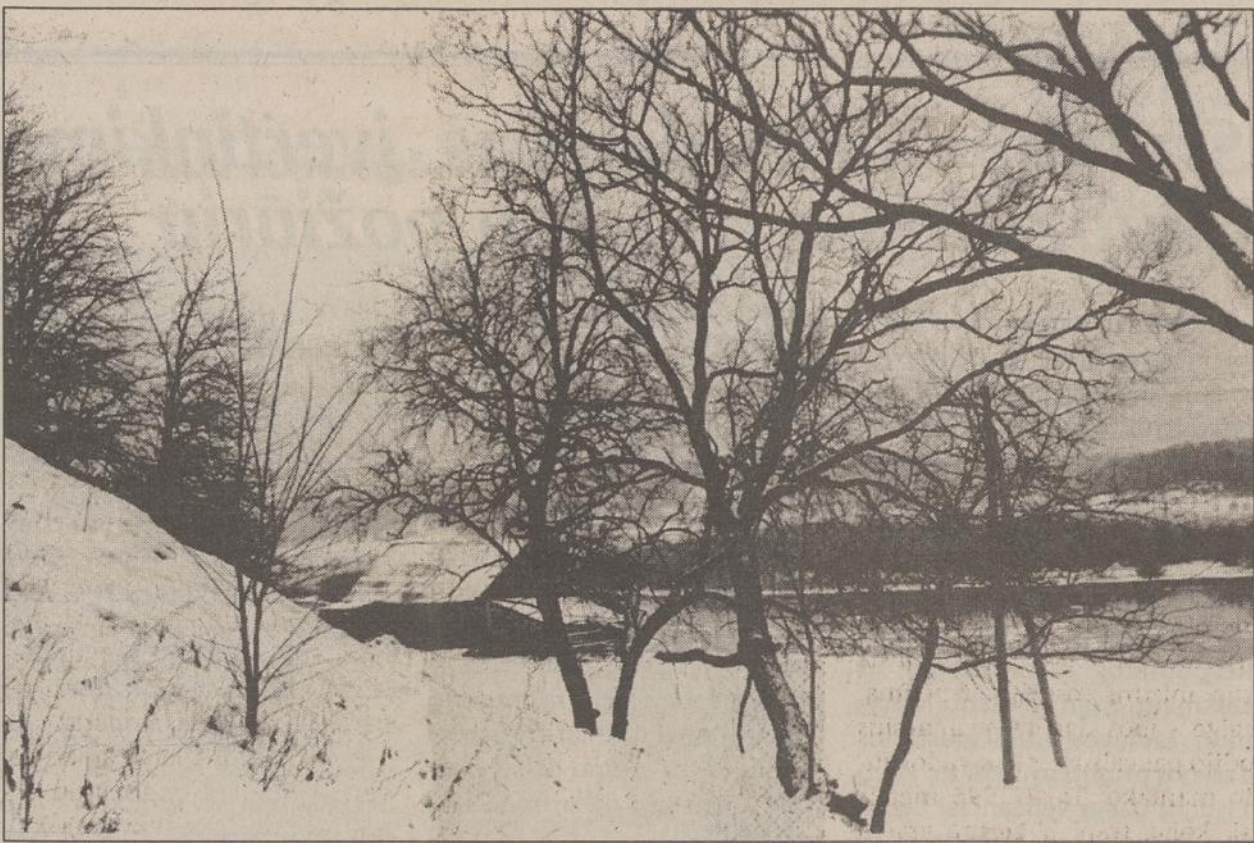
Tikėjimo teisingumą žmonės pamato ne tiek iš to, kad tikėjimo tiesos remiasi žmogiška logika nesugriaujamais argumentais. Daugiau iš to, kiek tikėjimas peršviečia jį išpažįstantį žmogų, t. y. kiek jį padaro tauresniu, geresniu, jautresniu artimo reikalams, suprantančiu kito tikėjimo tiesas, gerbiančiu ir tą kitą tikėjimą, ir juo gyvenantį žmogų. Enciklikos ir Amerikos vyskapai itin pabrėžia šį kelią - kad krikščionio gyvenimas liudytų jo tikėjimą.

Tikėjimas yra žmogaus santykis su Dievu. Vien tik žmogaus pastangų gyvam tikėjimui neužtenka. Reikalingas atsiliepimas ir iš antrosios pusės. Dėl to sakoma: tikėjimas tai Dievo malonės dovana.

Vienas iš būdų šiai malonei gauti - malda. Maldos esmė nėra rankų pakėlimas, priklausymas, žodžių tarimas, giedojimas. Šie išoriniai ženklai tiek prasmingi, kiek jie išreiškia žmogaus nusistatymus. Maldos esmė yra žmogaus prisipažinimas, kad jis nėra aukščiausias autoritetas; kad jis priklauso nuo kitos, aukštesnės, būtybės. Iš tokio prisipažinimo plaukia nusizeminimas prieš aną autoritetą.

Taip suprasta malda aptramdo išdidų žmogaus pasitikėjimą savuoju genijum sprendžiant pasaulio socialines, politines, rasines reformas. Taip suprasta malda skatina ne tikinčiojo pasididžiavimą, kad jo tikėjimas yra tikrasis ir vienintelis, bet jo susirūpinimą, kiek jis pats tuo tikėjimu šviečia kitiems.

Kai drauge meldžiasi katalikai, protestantai, ortodoksai - jie deklaruoja savo pasiryžimą šviesti kiekvienas savo tikėjimu; o visiems krikščio-nių tikėjimams yra bendras Kristus, apie kurį parašyta: "Jis ėjo per pasaulį gera darydamas" ir kuris didžiausios žmogiškos įtampos metu sakė: "Tėve, ne mano, bet tavo valia tebūnie..." Čia yra vienybės ir maldos už vienybę prasmė.

Apklota baltu patalu Lietuvos žemelė.

Kolegija išaugo į Religijos mokslų institutą

Pranciškonai, kaip katalikų vienuolių ordinas, Lietuvoje at-sirado XIII amžiuje. Patyrę pa-kilimų ir atoslūgių, XVIII am-žiaus viduryje jie turėjo šalyje apie 50 vienuolynų. Tai buvo gražiausias ir prasmingiausias pranciškonų ordino gyvavimo Lietuvoje laikas. 1864 m. caro valdžia visus vienuolynus uždarė, ir tik I pasaulinio karo iš-vakarėse buvo atkurtas vienuo-lynas Kretingoje. Specialistų nuomone, Kretingos vienuoly-no ansamblis yra vienas iš iš-pūdingiausių renesanso ir ba-roko architektūros pavyzdžių Lietuvoje. Po 1940 m. ir II pa-saulinio karo audrų vienuolynui buvo lemta prisikelti tik atkūrus Lietuvos nepriklausomybę. Pra-dėta buvo nuo švietėjiškos veiklos, stengiantis išlaikyti gražias tradicijas. Dera priminti, kad Kretingos pranciškonų vienuo-lyne kurį laiką gyveno ir dirbo lietuvių botanikos pradininkas Jurgis Pabrėža, 1817-1821 m. Čia dėstęs lotynų kalbą ir bota-nikos mokslą. Tai jis, J. Pabrėža,

sudarė lotynų ir lietuvių kalbų botanikos žodyną, surinko be-veik 800 augalų herbariumą, sa-manų ir kerpių kolekciją, parašė sisteminių botanikos vadovą... Da-bar kažin ar galima vienu žodžiu atsakyti, kas ir ką rėmė: ar vie-nuolynas mokslus ar mokslai - vienuolyną. Tuo labiau, kad šian-dien Šv. Antano kolegija, veiki-anti Kretingoje nuo 1992 m., iš-vakarėse buvo atkurtas giedojimo pamokomis, į kurias suvažiuo-davo žmonių vos ne iš viso pa-saulio. Tos sakralinės muzikos pamokos, ko gero, yra ne pradžia, bet tąsa pranciškonų vienuolijos švietėjiškosios veiklos, kuriai buvo lemta išsiplėtoti iki naujos pako-pos - prieš pora savičių Šv. Anta-no kolegija oficialiai paskelbta Šv. Antano religijos mokslų institu-tu. Taigi buvusi mergaičių katali-kiškos estetikos mokykla gavo naują statusą. Čia mokosi apie šimtą studentų, būsimųjų katali-kų bažnyčios istorijos tyrinėtojų, tikiybės mokytojų ir bažnytinės muzikos žinovų, kuriems po ketverių studijų metų bus suteik-

ti bakalauro laipsniai. Įdomu, jog dabar tarp besimokančių yra ir apie dešimtį vaikinių. Studen-tus mokys apie 30 dėstytojų iš Lietuvos ir užsienio. Jau antri metai čia dirba ir Indrė Čuplins-kaitė iš Kanados. ("EL" Nr. 40 rašėme apie Juditos Čuplins-kienės, Indrės mamos, labda-ringą veiklą Toronte Tremtinių grįžimo fondo labui. Tada ne-paminėjome, jog ir du Indrės broliai kurį laiką dirbo Lietuvo-je.)

Religijos mokslų institutą glo-bos steigėjai - Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakultetas ir Pranciškonų vie-nuolynas. Gautas ir Vatikano pri-tarimas. Tačiau skaitytojai tegu nesuklysta, manydami, kad ins-titutas rengs būsimuosius vie-nuolius. Priešingai, tai bus pa-sauliečiai, galintys dirbti katali-kų parapijose su jaunimu, mo-kyklose, senelių ir globos na-muose, visur, kur reikalinga at-jautė ir tikėjimas.

Salomėja Čičiškina

"Vilniaus" viešbutis turi naujus šeimnininkus

"Vilniaus" viešbutis, neseniai garsėjęs kaip Georgijaus De-kanidzės (pasak spaudos reportažų, Vilniaus mafijos boso) tvirtovė, turi vėl naujus šeimnininkus. Lapkričio mėnesį jį nusipirko užsienio kapitalo įmonė "Baltic Fund Hotels".

Mindaugas Černiauskas, Lietuvos Prekybos ir pramonės rūmų sa-jungos prezidentas, atstovauja šio "Baltic Fund" investicijoms Lietu-voje. Jis pasakojo "Verslo ži-ni-oms", kad fondo pagrindinį kapi-talą sudaro pinigai, tačiau jo va-dovai yra kilę iš Irano. Vienas iš

investuotojų yra Saudo Arabijos karališkoji šeima. Kalbama, kad per šį fondą plauks gal ir dau-giau pinigų iš arabų pasaulio. Iš viso į pastato remontus planuo-jama investuoti apie 20 mln. dolerių.

Žmogus - judanti kryžkelė

Prof. prel. Antanas Rubšys

23

atrstai. Archeologai - anglai ir vokiečiai - lenktyniavo, norėdami pirmą kartą Bogazkalės atkasinėjimuose.

Nulipti nuo šlaito asilo neimu. Mano kojos ilgos, o asilas žemas. Jojant, kojos žeme velkasi... Apačioje randu šiuolaikinį Hatušės archeologą - dr. Neve. Pavardė itališka, bet kalba angliškai britų tarme. Rausiasi žemutinėje "miesto" dalyje su samdytais darbinin-kais.

Archeologas jaučiasi vienišas. Mielai bendrauja. Užklaustas apie hetitų išvaizdą, mitybą, visuomeninę sąrangą, pasakoja, kad jie buvo kresni, žemo ūgio, bet labai muskulingi. Maitinosi duona, medumi, sūriu, daržovėmis ir vaisiais. "Ar jie buvo vegetarai"? - klausiu. "Nebūtinai. Hetitų karaliai ir didikai, - juokdamasis atsako, - turėjo ir mėsos, ir žuvies".

Atrodo, kad hetitų visuomenė buvo griežtai padalyta į laisvus žmones ir baudžiauninkus bei visavali susereną ir vasalus. Suserenas buvo ir vyriausias kunigas. Po mirties jis pats tapdavo dievu. Betgi svarbiuose reikaluose suserenas privalėjo tartis su taryba. Įdomu, kad karaliaus motina užimdavo antrąją vietą po karaliaus imperijoje, o karalienė tik trečiąją. Būdinga, kad po trejeto tūk-stantčių metų panašiai tvarkėsi otomanų sultono dvaras. Vyriausias karaliaus sūnus paveldėdavo sostą, o kiti princai valdydavo užkariautus miestus. Hetitai buvo karingi, - karinė tarnyba buvo privaloma. Jų karo vežimus su vairuotoju ir dviem lankininkais lydėdavo pėstininkai.

Hetitų šventovė po atviru dangumi

Taksistas ragina mane skubėti. - Autobusas, - sako, - nelauks. Hetitų šventovė po atviru dangumi Yazilikaya tarpekyje yra už 2 km. į šiaurės rytus nuo Hatušės. Platūs vartai atsiveria į natūralų

daug skolinių iš prancūzų kalbos. Darau pažangą turkų kalboje! Keleivių stovyje aibė. Autobusai vienas po kito pasikrauna ir išvyksta į plačiąją Turkiją. Manasis autobusas į "Nevşehir" - į Naumiestį Kapadokijoje - pasirodo prie krypties nuorodos "34" maždaug pusvalandį prieš išvykimą. Įsikraustau į vidų su visu savo ba-gažu. Turakai vežasi daug багаžo - lagaminų, dėžių, maišų. Be to, ir pirkinių iš miesto - radijo aparatų, televizorių... Autobuso pakrovimas užima daug laiko.

Keleiviai prižiūri savo багаžo pakrovimą. Autobuso vairuotojas jaučiasi karaliumi, nes jis valdo milžiną. Autobusai dažniausiai vokiečių gamybos. Konduktoriai - padėjėjai - atlieka pakrovimo darbą. Atrodo, kad багаžinė turi skyrius. Kadangi autobusas suštos keletoje vietų, - Bala, Kaman, Kiršerhir ir, Mačur, - багаžinėje багаžas rikiuojamas pagal keleivio kelionės tikslą. Stebina, kad keleiviai negauna jokio kvito.

Atidavę багаžą, keleiviai įlipa į vidų ir ieško biliete nurodytos vietos. Mano vieta prie lango. Šalia manęs atsėdė keleivis su gėlių vainiku laidotuvėms. Vainikas perrištas juodu kaspiniu su įrašu, kuris mini pasimatymą Teismo dieną. Musulmonai tiki į Dievo teisumą. Gėlės apvytusios. Vargu ar bent viena iš jų bus panaši į gėlę, kol pasieks laidotuvių vietą. Į laidotuves važiuoja abu tėvai su trejetu vaikų. Prieš vairuotojo sėdynę arabiškas įrašas: "Vardan Allah, Gailestingoji, Gerojo" ir "Mas' Allah" (Telydi Allah ramybė...).

Trys Kapadokijos Dievo ieškotojai

Kapadokija buvo sugraikinta - helenistinė - karalystė su sostine Cezarėja, nūdien vadinama Kayseri. IV kristiniame amžiuje Kapa-dokijoje brendo krikščionių Bendrijai būdingas Dievo ieškojimas nuošalose, tylose, vienetvėje. Jį stipriai sąlygavo trys kapadokiečiai - Basilijus ir du Grigaliai, Nysietis ir Nazianzietis. Šiuolaikinis Nevşehir'as yra senovės Nysa - Grigaliaus Nysiečio tėviškė.

Basilijus gimė ir augo Cezarėje, iškalbos mokytojo šeimoje. Mokėsi Konstantinopolyje ir Atėnuose, kur bendravo su savo kraštiečiais - Grigaliais. Grįžęs į Cezarę, Basilijus atsidėjo iškalbos mokymui, bet greitai įsitikino, kad gyvenime to neužtenka. - žmogui reikia atsidėti Dievo ieškojimui. Iš pradžių jis ieškojo Dievo (mukelta į 4 psl.)

□Slovakijos premjero Vladimiro Meciaro vadovavimo būdas primena totalitarinių laikų metodus. Tautinių mažumų teisių ignoravimas (krašte gyvena daugiau nei 600,000 čia gimusių vengrų) jau susilaukė tarptautinės kritikos.

□Antra kadencija baigiantis Rumunijos prezidentas Ionas Iliescu, dirbes diktatūriniam Nicolae Ceausescu režimui, tikisi šiais metais vėl būti perrinktas. Šalies vyriausybę sudaro buvę aukšti komunistų partijos pareigūnai.

□Romoje išikūrė draugija "Roma caput mundi" (Roma - pasaulio galva). Šios draugijos tikslas - telkti privačių asmenų ir organizacijų lėšas Romos kultūrinio palikimo restauravimui bei išsaugojimui. Kaip pabrėžė oficialioje draugijos inauguracijoje kalbėjęs Romos miesto meras Francesco Rutelli, šiame mieste yra apie 30 % kultūrinio pasaulio palikimo. Taigi Roma - lygių neturinti kultūros sostinė. Draugija "Roma caput mundi" jungia tiek Italijos, tiek kitų šalių piliečius ir įmones. Kaip panaudoti sukauptas lėšas, spres mokslininkų komitetas. Ateinantiems ketveriems metams jau nužymėti svarbiausi restauruoti objektai - tai bronzinė Kapitolijaus vilkės skulptūra, imperatoriaus Augusto mauzoliejus ir to paties imperatoriaus pastatytas Taikos altorius - *Ara pacis*. Be to, renkamos lėšos kelių muziejų atnaujinimui.

□Kanos oro susisiekimo bendrovei "Air Canada" 1988 m. nupirkus 34 turbininius "Airbus" gamyklos "A - 320" keleivinius lėktuvus už 1,8 milijono dolerių, nustatytą, jog sandėrio tarpininkai gavo kelis milijonus dolerių kyšio. Tarp įtariamųjų, kuriems pinigai buvo pervesti iš slapta, tik numerius turinčias bankų sąskaitas Šveicarijoje, yra ir tuometinis Kanados premjeras Brian Mulroney. Pats B. Mulroney kaltinamas negila.

Svetimo turto dalybas įvertinkime Baudžiamojo kodekso požiūriu

Sovietinių okupantų įvykdytas neatlygintinis turto atėmimas iš stambesniųjų savininkų buvo amoralus, neteisėtas ir antikonstitucinis aktas, prieštaraujantis net ir sovietinėms konstitucijoms. Toks pat amoralus, neteisėtas ir antikonstitucinis, prieštaraujantis ir Tarptautinei teisei, ir 1938 metų Lietuvos Respublikos Konstitucijai, ir Laikinam Pagrindiniam Įstatymui, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos priimtam 1990 m. kovo 11 d., ir dabar veikiančiai Lietuvos Respublikos Konstitucijai, tebėra dabartinio Seimo ir Vyriausybės toleruojamas sovietų ir nacių atimto turto negrąžinimas buvusiems savininkams, ar jo grąžinimas tik iš dalies. (Šįkart argumentuojant, kad buvę savininkai ar jų įpėdiniai negyvena Lietuvoje - policinės valstybės liekana?)

Dar daugiau. Neatlygintinis turto ar jo dalies negrąžinimas tiems savininkams, iš kurių jis buvo atimtas sovietinės okupacijos metu, yra nusikaltimas. Tai - to turto užgrobimas.

Tokią išvadą, ilgai galvojęs ir svarstęs, padariau štai kodėl. Pagal Lietuvos Respublikos Baudžiamąjį kodeksą tam, kad žmogaus veiksmai būtų laikomi nusikaltimu, reikalingi tokie šių veiksmų požymiai: veiksmas yra pavojingas visuomenei; priešingas baudžiamajai teisei; atliktas tyčia; ar dėl neatsargumo.

Tam, kad žmogaus veiksmai galėtų būti laikomi svetimo turto grobimu, be minėtų trijų požymių, būtinas dar tų veiksmų savanaudiškumo požymis.

Ar yra šie požymiai pareigūnų ir kitų asmenų, dalyvaujančių turto negrąžinimo kampanijoje, veiksmuose? Yra! Ir buvusios Aukščiausios Tarybos deputato, ir dabartinio visuotiniame balsavime išrinkto Lietuvos Respublikos Seimo nario savanaudiškumas balsuojant už sovietų atimtą nuosavybės negrąžinimą pasireiškia tuo, kad tokiu būdu jis stengiasi įgyti populiarumą tarp rinkėjų daugumos, iš kurių tokia nuosavybė nebuvo atimta, bei tuose visuomenės sluoksniuose, kurie tikisi didesniu ar mažesniu mastu dalyvauti šio atimto turto dalybose. Primenu, kad teisinė

praktika iki šiol teisingai laikosi nuostatų, jog nelegalus turto atėmimas iš vieno asmens ir jo išdalijimas kitiems asmenims yra to turto grobimas.

Savanaudiškos paskatos pasireiškia ir tuo, kad už tokius įstatymus balsuojančiajam teks bent mažytė dalelė savininkams (sakykim, karo metu išvežtiems ar išžudytiems piliečiams, neatsiliepiantiems negrąžinto, bet kažkam parduoto ar valstybei likusio turto, kuriuo dabar naudosis lyg ir visi dabartiniai Lietuvos piliečiai.

Galų gale ryškiausiai savanaudiškos paskatos pasireiškia tų deputatų, kurie patys ar jų artimi giminės, draugai veltui ar pusvelčiui užvaldė bent dalį tikriesiems, tebesamiems, savininkams, ar jų teisėtiems įpėdiniais, negrąžinto turto. (Tuo tarpu Lietuvos Respublikos piliečiams JAV-se nedaromos jokios kliūtys atsiimti JAV piliečių palikimams.)

Valstybės pareigūno, vykdančio antikonstitucinį iškreiptą įstatymą dėl nuosavybės negrąžinimo, savanaudiškos paskatos reiškiasi štai kuo. Pirmiausia, jis, kaip ir kiekvienas šitokios visuomenės narys, naudoja pajamomis, valstybės gaunamomis, pavyzdžiui, iš to negrąžinto (žuvusiems ar pasitraukusiems, ar jų palikuonims) turto nuomos ir pardavimo (nelegalaus privatizavimo). Antra, jeigu tas savininkui negrąžintas turtas buvo kam nors parduotas ar išnuomotas pusvelčiui ar (dar blogiau) paskirtas naudotis veltui, toki sprendimą priėmus valstybės pareigūnas paprastai susilaukia kokia nors forma (pinigais, daiktais, vaisėmis ar kokiomis nors paslaugomis) išreikšto dėkingųjų atsiliginimo ar bent jau tikisi tokio atsiliginimo. Trečia, dažnam tokio nusavinto ir negrąžinto turto skirstytojui ir pačiam pavyksta užvaldyti negrąžinto turto dalį, pavyzdžiui, tris hektarus prie gyvenvietės, sklypą žemės namo ar garažo statybai mieste, sodui.

Ar kaltintini pirke vogta turta?

Asmens, sutikusio pirkti, nuo-

moti ar kitu pagrindu gauti kitam asmeniui negrąžintą turta, savanaudiškos paskatos yra aiškiausios - jis pusvelčiui ar veltui, tikrai jau žemiau rinkos kainos, išgyja tą turta. (O kad ir rinkos kaina ji būtų išsigijęs, sakysim, Kauno savivaldybės pareigūno, ne Seimo įstatymo, valia - gal tikrasis turto savininkas ar paveldėtojas to turto ir už rinkos kainą nebūtų jiems pardavęs?)

Valstybės (ar savivaldybių) pareigūnų, dalyvaujančių turto negrąžinimo veikloje, savanaudiškumas pasireiškia dar ir tuo, kad daugelis jų ima tiesiogiai valdyti, naudoti ir tvarkyti jų žiniai patikėtą turta kaip savo nuosavą. Jau ir Marksas buvo perspėjęs, "Kapitalo" pirmame tome, kad valstybės nomenklatūros biurokratas laiko, jog valstybė yra lyg ir jo privati nuosavybė. Todėl esantys valdžioje arba norintys ją perimti, tiek vyraujanti partija, tiek ir opozicija, beveik vieningai stengiasi pasilaikyti kiek galima daugiau buvusiems ir esamiems savininkams priklausančio turto.

Tiek Seimo narių, balsuojančių už nuosavybės negrąžinimą, tiek ir valstybės pareigūnų, mėginančių iškreipti nuosavybės grąžinimo įstatymus, tiek asmenų, skubančių pirkti iš jų svetimą nuosavybę, veiksmai yra pavojingi demokratiniams įstatymais besiremiantiems visuomenei. Jie, prievarta iš vieno atimdami jų teisėtą nuosavybę ir atiduodami ją kitiems, tuo griaučia demokratines visuomenės moralinius pagrindus, skatina savo elgsena nusikalstamumo augimą, atbaido užsienio lietuvių nuo grįžimo tėvynėn, užsienio investuotojus - nuo investavimo į Lietuvos ūkį, diskredituoja Lietuvą viso pasaulio akyse, kiršina, priešina Lietuvos žmones tarpusavyje. Juk ir 1945 m. daug kas į miškus išėjo ne vien Lietuvai, bet ir savo nuosavybės ginti (kad dabar jų pasiimtų ne paveldėtojai, o visokie svieto perėjūnai? Negi doras lietuvis geistų savo artimo ir kaimyno turto?)

Tiek parlamentarų, balsavusių ar balsuojančių už nuosavybės negrąžinimą, tiek valstybės (savivaldybių) pareigūnų, vyk-

Vilniaus gatvė.

dančių tokius antikonstitucinius ir amoralius parėdymus, tiek asmenų, skubančių "pirkti" svetimą nuosavybę, kaltės forma yra vienoda - tiesioginė ir tyčinė.

Įstatymų leidėjų, balsuojančių už įstatymą neatlygintinai negrąžinti savininkams, ar jų paveldėtojams, jų turto, ir tokius parėdymus vykdančių pareigūnų veiksmai yra ne kas kita, kaip asmeninio turto vagystė - grobimas.

Ar Europos Sąjunga išleis vagis toleruojančią valstybę?

Manau, jog kada nors ateis į valdžią žmonės, kurie ne tik ryžtingai atstatys savininkų teises, bet ir patrauks atsakomybės asmenis, apkaltintus tos nuosavybės grobstymu ir žmonių kiršinimu. (Bosnijos karo nusikaltėlių atvejais Tarptautiniame Teisme?)

Tai, kad anksčiau atimto turto negrąžinimas yra lyg jau ne savininko žinioje esančio turto grobimas, esmės nekeičia. Juk arklio pavogimas iš vagies žinant, kad anksčiau tas arklys buvo pavogtas iš kito asmens, vis tiek yra vagystė.

Asmenys, agituojantys negrąžinti turto buvusiems savininkams, t. y. antrą kartą iš jų užgrobti, yra nusikaltimo kurstytojai, vagystės bendrininkai. (Kaip nuostabu būtų, Čikagos katalikų "Drauge" du nuolatiniai šio laikraščio bendradarbiai, p. Šeštakas ir p. Semėnienė, pasiskelbė esą šių vagysčių Lietuvoje bendrininkais!)

Tai, kad šitokį masišką asmeninio turto grobimą vykdo ponacinė ir pokomunistinė atsis-tačius valstybė, neturi stebinti.

Argi maža pasaulyje yra ir buvo valstybių, vykdančių vienokią ar kitokią grobikišką politiką? Hitlerio sukurta III Reicho valstybė grobė kitų tautų turta, senovės Timūro bei Lenino ir Stalino sukurto valstybės grobė ne tik kitų tautų, bet ir savųjų piliečių turta. Lietuvoje dabar irgi vyksta panašūs dalykai.

Kaip yra juridinis pagrindas traukti atsakomybės asmenis, dalyvavusius represijose, tremimuose bei už nuosavybės užgrobimą sovietiniu laikotarpiu, lygiai taip yra pagrindo traukti atsakomybės ir asmenis, vykdančius tokią veiklą dabar.

Šioje vietoje norėčiau pasakyti, jog mano tėvai turėjo tik šešis ha žemės, kurią mano motina atsiėmė... Dar daugiau, dabartinis mano mamos namas irgi stovi ant svetimos negrąžintos žemės. Todėl mano nuomonė yra ne suinteresuoto asmens, o atvirkščiai - nukentėšančio, jeigu bus besąlygiškai grąžinama visa nuosavybė.

Tačiau ką gi daryti dabar, kai žmonės šitai, beveik kaip pokario metais, suklaidinti, sugundyti galimybės pasidalinti išvežtųjų, pasitraukusių nuosavybę, sukiršinti? Nuo ko pradėti srbėti šią košę?

Būčiau labai dėkingas, jeigu kas nors man įrodytų, kad neatlygintinis turto negrąžinimas buvusiems savininkams nėra nei amoralus veiksmas, nei nusikaltimas, kad ir aš, kaip vienas iš Lietuvos piliečių, nedalyvauju, nors ir ne savo noru, buvusiems savininkams negrąžinto, tai yra, užgrobto jų turto dalybose. O kol kas aš jaučiuosi kaip tik taip.

Adolfas Povilas ZEMALAITIS

Žmogus - judanti kryžkelė

(atkelta iš 3 psl.)

tarp Egipto ir Sirijos vienuolių, bet vėliau pats sudarė vienuolinio gyvenimo regulą.

Basilijus vertino bendruomeninį vienuolių gyvenimą, pabrėždamas fizinį darbą ir klusnumą, priešingai ankstyviesiems atsiskyrėlių - eremitų - imantriam gyvenimo būdai. Sirijos Simeonas Stulpietis Basilijaus netraukė! Vėliau tapęs Cezarėjos vyskupu, Basilijus panaudojo didoką savo tėvų palikimą įsteigti labdaros įstaigai, kuri rūpintųsi vargšais ir ligonimis. Pats būdamas ligonis, jis asmeniškai rūpindavosi vargšų vargšais bei raupsuotaisiais ir rasdavo laiko sakyti turiningus pamokslus bei rašyti teologinius veikalus.

Basilijus yra vienas iš keturių didžiųjų Teologinių Tėvų. Jo asmenybė ir raštai sklydi džiaugsmu ir gerumu artimui. Basilijus, Jonas Križostomas, Ambrozijus ir Augustinas laiko Šv. Petro sostą Romoje, Šv. Petro bazilikos apsidos altoriuje.

Grigaliai - Basilijaus kraštiečiai - abu buvo filosofai - teologai. Imperatorius Teodosijus Didysis paskyrė Grigalių Nazianzietį Konstantinopolio patriarchu, bet už mėnesio turėjo atsisakyti nuo pareigų, nes tam priešinosi Egipto ir Makedonijos vyskupai.

Kapadokijoje lyja

Nevşehir'ą autobusas pasiekia tik vėlyvą popietę. Nuotolis - 274 km. Turka mėgsta greitai važiuoti. Greitai važiuo ir autobuso vairuotojas. Kartkartėmis teko ir užsimerkti! Kelionę sulėtino keleivių išlipimas ir багаžo atskyrimas.

Autobusų stotyje daug taksistų siūlo savo paslaugas. Išsireнку vokiškai kalbantį vaikina. Iš gido knygos buvau išsirinkęs viešbutį Lale - Tulpe. Pakeliui į viešbutį, sutariame dar šį vakarą nukakti į Goereme slėnį. Tik pravažiuoti slėnio šonu šį vakarą ir vėl grįžti, o rytoj visą pusdienį praleisti pačiame slėnyje.

Nūdien Goereme slėnis yra tautinis Turkijos parkas. Man teko jį lankyti prieš keliolika metų. Pamenu nakvyne Urgiup'o miestelyje ant Goereme slėnio briaunos ir mėnesienos apšviestą Kapadokijos

vienuolių slėnį. Norisi pasinaudoti dar viena proga ir Urgiup'e pasižvalgyti.

Ankaroje buvo neįprastai karštas ir tvankus rytas. Jau prieš Nevşehir'ą pradėjo niauktis, tvyskėjo žaibai, bet griaustinio nesigirdėjo. Prapliupo lietus. Avys, asilai, mulai..., atsukę užpakalį pylos pusėn, kentėjo kantriai lauke. Žmonės bėgo po retais medžiais, - net žaibuojant, - arba žemų namų link. Sulyti ir peršlapę. Ypač gaila moterų, nes jų sijonai bemaž žemę siekia.

Vakaras Tulpėje

Urgiup'as tik už keleto kilometrų nuo Nevşehir'o - Naumiesčio. Tik pravažiavome palei slėnį, nes retkarčiais smarkiai lijo. Lale - Tulpės - viešbutyje kėdžių nėra. Sėdžiu ant lovos ir rašinėju.

Nevşehir'as turi apie 50,000 gyventojų. Muezinai iš minaretų praneša, kad Ramadaną dienos pasninkas pasibaigė. Girdžiu ne vieną, bet visą muezinų chora. Šaukimas maldai žmogaus balsu yra islamo varpai. Pasakojama, kad Mahometas buvo užklaustas, kaip reikia pašaukti tikinčiuosius maldai. Šavo ruožtu islamo pranašas paklauses, kaip šaukia maldai savuosius žydai ir krikščionys. "Žydai ragu, o krikščionys varpais", - jam buvo paaiškinta. Tuomet jis ir išakęs maldai šaukti žmogaus balsu.

Paprastai Ramadaną dienos vakarą gatvėse esti daug pramogų vaikams ir bendravimo suaugusiems. Šį vakarą lietus visus uždaro pas save namie. Kelionės metu pastebėjau, kad žmonės tik vaikus pamaitina, bet patys nieko nevalgo. Užtat dabar net kuklijoje Tulpės valgykloje šeimos ir pavieniai keleiviai vaišinas.

Kelionė iš Ankaros vedė per romėnų Galatijos provinciją, - Lykaoniją, tautinę galatų sritį, - plačią, masinančią horizontu. Bepigu važiuoti per kalvomis banguojančią lygumą vėsinamu autobusu, bet apie ką mąstė Apaštalas Paulius kai ėjo pėsčiomis, - galbūt vedinas mūla ar asila, - nešdamas galatams Gerąją Naujieną. Turiu puikų žemėlapi, rodantį lygumos ribas, kalnus, slėnius, Halys upę. Betgi juk viena yra žinoti iš žemėlapių ar knygu, kas slypi anapus horizonto, o kita tai patirti savo kojomis ir akimis? Atrodo, kad Apaštalas Paulius buvo taip užsiėmęs "Jėzumi Kristumi, Tuo ant Kryžiaus", kad savo laiškuose niekur neužsimena apie ilgą, ilgą

valandas ir dienas, ir dienas, ir savaites praleistas pakeliui. Apaštalo pėdsakų čia neužtikau. Kad čia jo būta, žinau iš Naujojo Testamento. Vietovių vardai nūdien kitioniški - turkiški. Galatija - suturkinta ir musulmoniška.

Lietus nesiliauja ir kitą dieną

Ir šiandien mane lydi lietus. Žaibuoja ir daužosi perkūnas. Goereme slėnis yra gamtos išdaiga - savotiškas "stebuklų slėnis". Lankau jį antrą kartą. Dvi jaunimo grupės - turkiška ir prancūziška - išdykauja vieni su kitais, taškydamiesi vandens klanuose.

Mano gidas manęs neskubina. Atrodo, kad muose mokomės vienas iš kito. Jis musulmonas, aš krikščionis; jam ši vieta - įplaukų šaltinis, man - nepaprastas Naujosios Bendrijos - monasticizmo - liudytojas Mažojoje Azijoje. Pokalbiai su gidu įdomūs. Tiesa, jis mažai mokašis, bet daug kalbėjus. Įdomus žmogus savo pajėgumu klausytis. Kartu ir žmogus, kuris nenori likti kitam skolingas, - nori užsidirbti, o ne išmaldauti. Tokie asmenys yra sąžiningi!

Goereme slėnis yra tikra gamtos išdaiga. Jis man primena gamtos išdaigas Utah (Jutos) valstijoje, JAV-e, esančiame Bryce (Breis) kanjone. Dažni Erdžiyas Dagi - Argaeus kalno - ugniakalnio išsiveržimai apdengė Urgiup'o lygumą vulkaniniu tufu, - storu purvo ir pelenų sluoksniu, - ant kurio sukietėjo išsiliejusi lava. Lietaus, sniego ir vėjo sukeltas tufo irimas sukūrė lygumoje ne tik slėnį, bet ir išpuošė jį "fantastiškomis gubomis", nuostabiomis keliaukštėmis kalvomis, smailiomis adatomis, stulpais ir piramidėmis ne syki su vykusiai balansuota plokščio akmens luito viršūne. Prie begalinės pavidalų ir kontūrų įvairovės, oksidacija pridėjo neįprastą spalvų mišinį - nuo baltos per geltoną, rožinę, raudoną ir rusvą iki pilkšvai mėlynos.

Gidas pastebi, kad šios žadą užimančios uolos, ilgą laiką teikusios užuovėją Dievo ieškotojams ir priešų persekiojamiems žmonėms, nūdien laikomos ne mažiau pavojingomis savo įnamiams negu nuožmiausi priešai. Jis paaiškina, kad per kartų kartas apylinkių gyventojai mirdavę skaudžia mirtimi, žmonių vadinama Karain'o agonija. Šiuolaikinė medicina nustačiusi, kad tai vėžio epidemija.

(bus daugiau)

Kas naujo Europoje?

Paryžiuje ištraukti 1998 m. pasaulio futbolo pirmenybių Europos zonos atrankinių rungtynių burtai. Lietuva pateko į Rumunijos grupę kartu su Airija, Islandija, Makedonija ir Lichtenšteinu. "Neįkandama" Lietuvai bus Rumunija, tad patekti į baiginius susitikimus vilties beveik nėra. Mūsų kaimynės Latvija ir Estija žais Švedijos grupėje kartu su Škotija ir Austrija. Stipriausios Europos vienuolikės buvo išskirstytos į devynias grupes, prie jų traukiant burtus iš silpnųjų tarpo. Prie stipriausių Europos vienuolikių priklauso šios valstybės: Danija, Italija, (Lietuva jai pralaimėjo 0:1 ir 0:4), Norvegija, Švedija, Rusija, Ispanija, Olandija, Rumunija, Vokietija. Prie silpniausių: Bosnija - Herzegovina, Azerbaidžanas, Liuksemburgas, San Marino, Lichtenšteinas, Armėnija. Lietuva priklauso "vidurinei" grupei.

Darius Kasparaitis nežais Rusijos komandoje 1998 m. žiemos olimpiinių žaidynių metu. Tai pareiškė New Yorko "Islanders" ledo ritulio gynėjas "Sport Express" laikraščiu, pažymėdamas, kad D. Kasparaitis priėmė Lietuvos pilietybę, todėl privalo ginti savo valstybę. Prieš išvykdamas į JAV šis lietuvis atstovavo Sov. Sąjungos rinkinei.

Išvykus A. Saboniui į JAV geriausiu lietuvių žaidėju Europoje laikomas Artūras Karnišovas, atstovaujantis Barcelonos krepšinio komandai. Lietuvis pakviestas į Europos rinktinę, kuri gruodžio 28 d. Tel. Arive susitiko su vietos "Makabi". Tai buvo Izraelio rinktinės veterano M. Berkovičiaus atsisveikinimo rungtynės. Gruodžio 26 d. įvyko dar vienerios atsisveikinimo rungtynės, kuriose taip pat dalyvavo A. Karnišovas.

Lakūnas Jonas Juknius lankėsi Chicagoje

Chicagon trumpam vizitui buvo atvykęs lakūnas Jonas Juknius, kuris prieš du su puse metų kartu su savo draugu lakūnu Edvardu Slušniu mažu lėktuvėliu perskrido Atlantą ir nusileido Lietuvoje. Šių drąsių vyrų kelionė per Atlantą buvo skirta Dariaus ir Girėno 60 metų sukakčiai nuo jų skrydžio Lietuvon paminėti. Gaila, kad Jukniaus ir Slušnio skridimas į tėvynę buvo nustelbtas galingo lėktuvo, "Lituanica III", propagandinės kelionės iš New Yorko Lietuvon, ir nesulaukė reikiamo įvertinimo nei Amerikoje, nei Lietuvoje.

Per Kalėdų šventes buvo neeilinė proga susitikti su čia minimu drąsuoliu - Jonu Juknium, kuris buvo tas istorinės kelionės į Lietuvą "kaltininkas". Tai 51 metų amžiaus, kilęs iš Šilutės rajono lakūnas, baigęs Kalugos aviacijos mokyklą, dirbęs pilotu "Aeroflote".

Amerikon jis buvo pakviestas žinomos Montessori mokyimo pedagogės Domicelės Petrutytės, kuri sutiko jam paskolinti 15 tūkstančių dolerių mažo lėktuvėlio - "Piper Cherokee 140" įsigijimui. Penketą tūkstančių dolerių lakūnai tuomet gavo iš kitų šaltinių ir 1993 m. liepos 15 d. apie 2 val. ryto išskrido iš apie 25 mylias į pietryčius nuo Chicagos esančio Lansing Municipal aerodromo. Čia juos išlėdėjo tik trys žmonės, tarp kurių buvo chigageietis Anatolijus Šlutas. Jis pirmasis apie šį skrydį pranešė radijo bangomis per savo radijo programą. Šlutas taip pat nemaža prisidėjo tvarkant reikalus prieš kelionę ir skrydžio metu, kuomet lakūnai susidurdavo su problemomis, nusileidus kituose aerodromuose. Po nusileidimo Kanadoje, Grenlandijoje, Islandijoje ir Norvegijoje, jų lėktuvėlis

Vilnietis lakūnas Jonas Juknius kalbasi su "Margučio" radijo programos vedėju Leonu Narbučiu (dešinėje).

sėkmingai nutūpė Karmėlavos aerodrome prie Kauno liepos 19 d., kur juos pasitiko irgi mažas tautiečių būrys, nes daugeliui net nebuvo apie šį žygį pranešta.

Lakūnas J. Juknius šį kartą viešėjo neilgai (tik nepilną mėnesį) ir vėl buvo apsisotęs pas tą pačią geradarę Domicelę Petrutytę, kurios paskolos dėka anksčiau galėjo nusipirkti lėktuvą ir įvykdyti didelį užsimojimą - nusikristi į tėvynę mažu lėktuvėliu, pagerbiant Dariaus ir Girėno atminimą. Jis anksčiau yra sakęs, kad ši jo ir jo draugo E. Slušnio kelionė per Atlantą gal atsvers kai kurių mūsų naujųjų tautiečių iš Lietuvos padarytų "žygdarbių" neigiamą poveikį seniau užjūrio kraštuose gyvenantiems.

Svečias buvo patenkintas, jog tą mažą lėktuvėlį Lietuvoje nupirko žemaičių draugijos pirm. Stasys Kasperavičius ir nuo 1994 m. rudens jis yra Telšiuose. Kadangi ir pats pirmininkas yra lakūnas, tad juo dabar yra skraidomi svečiai. Ypatinai jis dėjuojasi, kad buvo atgauti sumokėti

pinigai ir buvo galima atsilyginti geradariui D. Petrutytei, kuri juo pasitikėjo.

Daug J. Juknius pripasakojo, tačiau savo atliktu žygiu anaipatol nesididžiavo. Tai, jo nuomone, buvo "normalus" dalykas, kurį "reikėjo atlikti". Dabar jis irgi dirba aviacijoje. Juknius darbuojasi Lietuvos - Kanados žemės ūkio bendrovėje ir jos lėktuvu barsto trąšas. Jo darbo bazė - Raseinių rajonas, nors dabar tą ruožą žada gerokai išplėsti. Tačiau jis čia ilgai nežada užsibūti - dairoi lakūno vietos kitur, nes šeima gyvena Vilniuje ir jis norėtų taip pat šiame mieste praleisti kiek galima daugiau laiko.

J. Juknius Chicagoje išbuvo iki sausio 9 d., čia susitikdamas su lietuviais aviatoriais, o taip pat ir kitais tautiečiais, kurie jam pagelbėjo. Tada grįžo atgal į tėvynę, tačiau šį kartą skrido jau kito lakūno vairuojamame komerciniame lėktuve.

Edv. Šulaitis

Laikas bėga kaip žirgo šuoliai.

V. Kapočiaus nuotr.

Kalnų alpinistinio slidinėjimo pirmenybės

1996 m. ŠALFASS-gos Kalnų (alpinistinio) slidinėjimo pirmenybės įvyks 1996 m. vasario 24 d., šeštadienį, Loretto Ski Resort, Loretto, Ont., apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto. Tel. (905) 729-2385. Važiuoti 50 Hwy iki Loretto, nuo ten - sekti ženklus. Pirmenybes rengia Toronto LSK Jungtis.

Pradžia - 10 val. ryto. Registracija nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Programoje numatytas slalomas ir didysis slalomas šiose klasėse: berniukams ir mergaitėms 9 m. ir jaunesniems, berniukams ir mergaitėms 10 - 12 m. imtinai, jauniems ir mergaitėms 13 - 16 m. imtinai, vyrams ir moterims 17 - 34 m. imtinai, vyrams senjorams 35 - 49 m. imtinai, moterims senjorėms veteranėms 35 m. ir vyresnėms, vyrams veteranams I grupė - 50 - 64 m. imtinai ir vyrams veteranams II grupė - 65 m. ir vyresniems.

Taipogi bus paskelbti vyrų ir moterų absoliutūs laimėtojai nepaisant amžiaus.

Dalyvavimas atviras visiems ŠALFASS-gos nariams, užsiregistravusiems 1996 m. metams. Šią registraciją bus galima atlikti ir vietoje.

Dalyvių registracija vyks iki 1996 m. vasario 17 d. imtinai. Kreiptis į pirmenybių vadovą, ŠALFASS-gos Slidinėjimo Komiteto pirmininką Rimą Kuliavą šiuo adresu: 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4, Canada. (Tel. (416) 766-2996, faksas: (416) 766-5537.)

Smulkesnė informacija bus teikiama visiems ŠALFASS-gos sporto klubams bei atskiriems slidinėjtojams. Suinteresuotus pavienius slidinėjtojus prašome kreiptis į Rimą Kuliavą ar Vytenį Čiurlionį.

Papildomai registruotis bei gauti informacijos, ypač gyvenantiems JAV-se, galima ir pas ŠALFASS-gos Slidinėjimo K-to vicepirmininką Vytenį Čiurlionį, 19755 Upper Terrace Dr., Euclid, OH 44117. (Tel. (216) 481-1525, faksas (216) 943-4485.)

ŠALFASS-gos Slidinėjimo Komitetas
ŠALFASS-gos Centro Valdyba

Sportas

Krepšinis: "Žalgiris" tęsia pergalingą žygį

Kaunas, sausio 10 d. Kauno "Žalgirio" krepšininkai tęsia pergalingą žygį Europos taurės turnyre. Jie yra laimėję septynias rungtynes iš eilės (nepalaimėję nė vienerių) - šį kartą Ostendeje (Belgijoje) įveikė vietos "Sunair" 99 - 77 (47 - 43). Apie tai pranešė Arvydo Sabonio "Žalgirio" krepšinio centro direktorius Algis Puzinaitis.

"Žalgirio" komandai taškus pelnė: R. Kurtinaitis 27, D. Lukminas 16, D. Sirtautas 13, T. Brynas 11, T. Masiulis 8, D. Maskoliūnas 5, E. Bublys 5, K. Šeštakas 4, T. Stumbrys 2.

Komandos rikiuotė po septynių turų (nurodytas pergalių ir pralaimėjimų skaičius): "Žalgiris", Kaunas 7 0; CSP, Limozas 5 2; "Taugres", Vitorija 4 0; "Sunair", Ostende 2 0; "Partizan", Belgradas 2 0; "Bnei Herclija", Herclija 1 0.

"Žalgiriečiai" pirmavo beveik per visas rungtynes. - pasakė A. Puzinaitis. - Po to, kai antrą kėlinį vienu metu rezultatas tapo lygus, į aikštelę išėjęs Darius Sirtautas gerokai pagyvino žaidimą, per 14 minučių pelnęs 13 taškų.

Iš esmės "Žalgiris" jau užsitikrino teisę žaisti pusfinalyje, tačiau tam, kad galutinai ją įtvirtintu, reikia laimėti bent vieną iš trijų likusių "A" grupės turnyro rungtynių. Jos bus žaidžiamos kas savaitę antradieniais: artimiausia - Kaune su Vitorijos "Taugres" (Ispanija), po to jau tik išvykose - su Limoza CSP (Prancūzija) ir Herclijos "Bnei Herclija" (Izraelis).

Pusfinaliai žaidžiami iš dviejų laimėtų rungtynių - namuose ir svetur. Jos vyks vasario 7 ir 13 dienomis. Jei tarpusavyje susitinkančios komandos iškovojo po vieną pergalę, vasario 15 d. įvyktų lemiamos rungtynės ten pat, kur buvo susitikta antrą kartą (vasario 13 d.).

Arvydas Sabonis - populiariausias Lietuvoje

Ši sezoną NBA lygoje Amerikoje žaidžiantis Lietuvos milžinas - Arvydas Sabonis "Lietuvos Sporto" laikraščio skaitytojams buvo išrinktas geriausiuoju 1995-ųjų metų Lietuvos sportininku. Šie rinkimai vyksta jau 40-ji kartą ir juose Sabonis laimi penktąjį kartą. Jis buvo geriausiuoju 1984 - 85 - 86 ir 1994 metais. Rinkimų rezultatai buvo paskelbti gruodžio 19 dieną, kuomet Sabonis šventė savo 31-į gimtadienį. Antroje vietoje šiuose rinkimuose liko gerokai nuo Sabonio atsilikęs - irgi NBA lygos krepšininkas Šarūnas Marčiulionis.

Eglė Visockaitė ir Marius Germanavičius - ketvirti

Sausio mėn. 16 d. Anglijoje, Bournemoutho mieste, surengtame atvirajame Jungtinės Karalystės kylančių žvaigždžių čempionate, standartinių šokių suaugusiųjų grupėje varžėsi daugiau nei 200 porų iš visų pasaulio šalių. Varžybos vyko šešiais turais. Lietuvoje jaunimo daugkartiniai čempionai Eglė Visockaitė ir Marius Germanavičius (Vilniaus "Ratuto" klubas, treneriai A. ir V. Visockai) startavo suaugusiųjų grupėje ir pirmą kartą Lietuvos sportinių šokių istorijoje šiame čempionate pateko į šešetuką.

IŠ VISUR

- Pabaltijo universiteto Vokietijoje 50 metų ikūrimo jubiliejaus minėjimas ruošiamas šių metų kovo 17 d. Chicagoje, Jaunimo centre. Čia savo prisiminimais pasidalins Irena Vaičiulėnaitė - Kairienė. Ji buvo viena iš Universitete vykusių literatūrinių vakaronių "Prieblandos valandėlė" rengėju, taip pat laikraščio "Mūsų pastogė" redaktorė. Kviečiami dalyvauti buvę Pabaltijo universiteto profesorai, lektoriai, studentai bei kiti darbuotojai.

- Suomių televizijoje parodytas lietuvių filmas - Sauliaus Beržinio ir Alicijos Žukauskaitės "Sudie, Lietuvos Jeruzale". Tai bendras kūrinys su Hamburgo televizijos kompanija, kainavęs apie 40,000 Vokietijos markių. Filmas rodytas Vokietijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Izraelyje ir kitose valstybėse.

- Jaunasis pianistas Rokas Zubovas, M. K. Čiurlionio vaikaitis, šiuo metu gyvena Chicagoje ir dirba dėstytoju Šv. Ksavero universitete. M. K. Čiurlionio šimtas dvidešimtųjų gimimo metų proga jis surengė jo kūrinių rečitalį 1995 m. spalio 15 d. universiteto McGuire salėje.

- "Order of Canada" medaliu buvo pagerbta Birutė Galdikaitė, žinoma pasaulyje orangu tangų tyrinėtoja, buvusi torontietė. Apdovanojimas už jos reikšmingą darbą buvo įteiktas 1995 m. Kalėdų 2-ą dieną, Ottawoje.

- Ralyje Paryžius-Dakaras pirmąsyk dalyvauja Lietuvos sportininkas - tarptautinės klasės sporto meistras kaunietis Romas Beresnevičius. Dykumų maratonu vadinamame ralyje kaunietis lenktyniauja "Honda-750" motociklu. Supermaratono trasa - 10 tūkstančių kilometrų per Siera Nevadą, Maroką, Mauritaniją, Mali, Gvinėją ir Senegalą.

- JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės kartu su Lietuvių Tautinių Šokių Institutu kviečia į X Lietuvių Tautinių Šokių Šventę, kuri įvyks šeštadienį, 1996 m. liepos mėn. 6 d., 1 val. p. p., Rosemont Horizon, Rosemont, IL, ir į kitus Šventės renginius: **SUSIPAŽINIMO VAKARĄ** - penktadienį, 1996 m. liepos mėn. 5 d., 8 val. vak., Navy Pier, Grand Ballroom, Chicago, IL;

POKYLI - šeštadienį, 1996 m. liepos mėn. 6 d., 7 val. vak., Hyatt Regency O'Hare, Grand Ballroom, Rosemont, IL. Šventės būstinė: X Lithuanian Folk Dance Festival, 2715 West 71st Street, Chicago, IL 60629, tel.: (312) 737-9504, fax: (312) 436-6909.

- Muz. Zenono Jonušo (1917-1986) pučiamųjų instrumentų rinkinį Lietuvos muzikos akademijai Vilniuje nuvežė Floridoje gyvenanti jo našlė. Jis grojo fagotu savo vyresnio brolio Broniaus Jonušo (1899-1976), kompozitoriaus, lietuviškų maršų kūrėjo, vadovautame Kauno policijos dūdų orkestre. Z. Jonušas jau pokarinėje Vokietijoje pradėjo organizuoti pučiamųjų orkestrus, vadovauti chorams.

1996 m. ŠALFASS-gos vyrų senjorų krepšinio pirmenybės

1996 m. vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės įvyks 1996 m. kovo 30 - 31 d., Londone, Ont. Vykdo Londono LSK Tauras.

Senjorų klasifikacija nustatyta pagal žaidėjo amžių 1996 m. gruodžio 31 d. Kitaip tariant, senjorų klasei priklauso gimusieji 1961 m. ir vyresni.

Preliminarinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1995 m. vasario 10 d. imtinai pas turnyro vadovą Bill Jansenberger šiuo adresu: 142 Wortley Rd., London, Ont. N6C 3P5 Canada. Tel. (519) 439-5462 (namų), (519) 672-4776 (darbo); faksas: (519) 672-8829.

Po preliminarinės registracijos bus paskelbta varžybų apimtis ir kitos detalės.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių sporto klubams, atlikusiems 1996 m. metinę ŠALFASS-gos registraciją.

1995 metų laimėtojas buvo Hamiltono LSK Kovas.

ŠALFASS-gos Centro Valdyba

1996 m. Š. Amerikos lietuvių kėgliųavimo pirmenybės

1996 m. Š. Amerikos lietuvių Kėgliųavimo (Bowling) pirmenybės įvyks 1996 m. vasario 24 d., šeštadienį, Seaway Lanes, 30300 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio (rytiniame Clevelando priemiestyje). Tel. (216) 944-4646.

Pirmenybės bus pravedamos suderinant su kartu vykstančiu 11-ju Clevelando LSK Žaibo metiniu "Draugystės Turnyru".

Š. A. lietuvių pirmenybių dalyvių registracija nuo 11:30 val. ryto. Varžybų pradžia 12:00 val.

"Draugystės Turnyro" dalyvių registracija nuo 2:30 val. popiet, varžybos prasidės 3:00 val. popiet.

Varžybos bus komandinės ir individualios. Komandą sudaro keturi mišrios lyties žaidėjai (-jos). Dalyvių amžius neapribotas. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių kilmės žaidėjams.

Varžybų dieną bus specialiai pažymėti jaunieji ir mergaitės, 16 metų ir jaunesni.

Išsami informacija pranešama visiems sporto klubams ir gali būti gaunama pas varžybų vadovą Algį Nagevičių šiuo adresu: 7702 West Pleasant Valley Rd., Parma, OH 44130, USA. Tel. (216) 845-8848.

Dalyviams iš anksto registruotis nebūtina.

ŠALFASS-gos Centro Valdyba

Darbininkui paremti aukojo:

Darbininko skaitytojai atsiuntę metinę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiu stiprinti ir atsilyginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių.

Po 40 dol.: M. Petrikas, Ormond Beach, FL; R. Bitėnas, Bronxville, NY; Aldona K. Echaniz, Great Neck, NY.

Po 35 dol.: Z. Vizbaras, Worcester, MA.

Po 30 dol.: Bronė Strikauskas, Phoenix, AZ; Stephanie Vaikutis, Stamford, CT; Br. and Kleofa Gaizauskas, St. Pete Beach, FL; G. J. Stuopis, Sharon, MA; Dr. Janina Snieska, W. Hyannisport, MA; Eugenia Liaugaudas, Parsippany, NJ; S. V. Birutis, Wayne, NJ.

Po 25 dol.: Nellie Shumbris, Bayside, NY; Aukse Trojanas, D.D.S., New York, NY; Eufemija Steponis, Seven Hills, OH.

Po 20 dol.: A. Valiuska, Vista, CA; F. Buškevičius, Hartford, CT; Mr. & Mrs. B. Vilcinskas, New Britain, CT; Kazimiera Campe, Newtown, CT; Regina Taunys, Putnam, CT; Sofija Kacinskas, Chipley, FL; Vytas Macys, Chipley, FL; John Wanat, Port Richey, FL; Aldona Grinis, St. Petersburg Beach, FL; V. Rutelionis, St. Petersburg, FL; Albin A. & Ruth R. Strazdis, Sunny Hills, FL; J. Perazzo, Marietta, GA; K. G. Ambrozaitis, M.D., Chesterton, IN; Al Janks, Elkton, MD; V. Andriukonis, Arlington, MA; Teresa Miliauskas, Arlington, MA; E. Bliudnikas, Centerville, MA; L. Izbickis, Cotuit, MA; St. Rudys, Uxbridge, MA; Janina Miliauskas, Worcester, MA; J. Marcis, So. Amboy, NJ; Vitalia Matyckas, Warren, NJ; V. Kasu-

ba, New York, NY; Agota Uselis, New York, NY; J. P. Pazemenas, Queens Village, NY; Filomena Liuberskis, Richmond Hill, NY; Anne Milukas Trainis, Richmond Hill, NY; G. Juskenas, Cleveland, OH; A. Liutkus, Euclid, OH; J. Žilionis, North Olmsted, OH; J. Mikonis, Richmond Hts, OH; Pranė Surma, Philadelphia PA.

Po 15 dol.: Z. Merkevicius, East Haven, CT; Vl. Garsys, Worcester, MA; Bernadette Harris, Worcester, MA; Adele Rysavy, Jackson Heights, NY; Magdale-na Rumkevicius, Philadelphia, PA.

Po 10 dol.: V. K. Tamošaitis, Hot Springs, AR; Frank Radis, Hot Springs, AR; Patricia Stukan, San Jose CA; Stella Kontris, Westminster, CA; Maria Juodaitis, Norwalk, CT; P. P. Kuras, Waterbury, CT; J. Arminas, Port St. Lucie, FL; Marija Balčiūnas, Sunny Hills, FL; Kvietkauskas, Atlanta, GA; Birutė Jasaitis, Chicago, IL; W. Zidziūnas, Centerville, MA; A. Maziulis, Boston, MA; V. Vozbutas, Boston, MA; Br. Kruopis, So. Boston, MA; B. Victor, Shrewsbury, MA. Elena Vasyliūnas, Somerville, MD; E. Sventickas, Livonia, MI; J. Kungys, Clifton NJ; Genovaitė Bitėnas, Elizabeth, NJ; Z. Lukas, Elizabeth, NJ; Algis ir Milda Kvedaras, Iselin, NJ; J. Lukosius, Brooklyn, NY; Mr. & Mrs. F. Marcis, Reno, NV; Rūta ir Kęstutis, Domereckas, Brooklyn, NY; Jadvyga Leleiva, Richmond Hill, NY; Aldona Svalbonas, Richmond Hill, NY; F. Kubilius, Poughkeepsie, NY; R. Gineitis, MD, Dayton, OH; S. Misevicius, Honesdale, PA; E. Vainius, Melv-

ern. PA; Aldona A. Iacono, Philadelphia, PA; J. E. McClosky, Springdale, PA

Po 5 dol.: C. J. Matonis, Sun City, AZ; J. P. Mikelaitis, Tucson, AR; Valerija Jurgelevičius, Napa, CA; S. Kligys, Stone Mountain, GA; R. Butrimas, Kensington, CT; Sisters of the Immaculate Conception, Putnam, CT; V. Dubauskas, Coral Springs, FL; J. Paliulis, Daytona Beach, FL; N. Karasa, Ormond Beach, FL; V. G. Abraitis, Palm Coast, FL; V. Samatauskas, North Port, FL; Alvita Kerbelis, Seminole, FL; S. Z. Dzikas, South Pasadena, FL; A. Sarka, Spring Hill, FL; A. P. Bagdonas, Chicago, IL; A. Praščiušas, Baltimore, MD; Ona Jakulis, Avon, MA; J. Kapocius, Cotuit, MA; Aldona M. Buivydas, Marlborough, MA; Rev. A. B. Jansonis, Pacasset, MA; G. Simonaitis, Walpole, MA; K. Adomavičius, West Boylston MA; Josephine Plikun, Worcester, MA; J. Rentelis, Randolph, MA; V. Balčiūnas, Rockland, MA; Elena Dapšienė, Omaha, NE; Jadvyga Savickas, Nashua, NH; Olga Maria Wysocki, Parlin, NJ; L. Kasiuba, Brooklyn, NY; K. Kilaunė, Jamaica, NY; W. Zlioba, Jamaica, NY; Nina Michura, Hastings on Hudson, NY; Gerda Korla, Schenectady, NY; J. Botyrius, Ridgewood, NY; B. Petrauskas, Rochester, NY; Algis Cesna, Wickliffe, OH; Anthony Gudecauskas, Coventry, RI; Dr. Danutė S. Harmon, Falls Church, VA.

Po 1 dol.: Adeline A. Dauziukas, Basking Ridge, NJ.

Kiekviena auka yra didelė pagalba *Darbininkui*. Laikraščio ate-

itis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Dėkojame.

Darbininko administracija

Operoje

Dvi draugės loterijoje laimėjo du bilietus į operos teatrą. Nuėjusios šnekasi ir šnekasi. Šviesom prigesus ir scenai atsidiarius, orkestras pradėjo groti, o draugės vis dar šnekasi. Kaimynė nebeištvėrė ir pastebėjo:

- Tylos, ponio. Uvertiūra!
Viena iš šnekėjusių atsiliepė:
- Tu pati tokia!

Saugumas

Verslininką sustabdo elgeta.
- Pone, ar nematėte kur nors policininko?
- Ne.
- Tada kuo greičiausiai atiduokit savo kailinius!

Optimizmas

Pas jauną gydytoją ateina mergina. Norėdamas patikrinti pulsą, jis paprašo jos rankos.
- Mielai prašau ir abi rankas, tik prieš tai norėčiau atsiklausti tėvų, - linksmai sako mergina.

Krautuvėje

Patyręs pardavėjas klausia jauno pardavėjo:
- Ar tu žinai, kas yra kilogramas?
- Devyni šimtai gramų plius ipakavimas.

Vagis

- Gerbiamas tamsta, - sako teisėjas, - pats esi kaltinamas - kiaulės ir septynių paršiukų pavogimu.
- Kaltas, pone teisėjau, tik kiaulės pavogimu, o dėl paršiukų tai grynas melas - jie patys nužingsniavo paskui motiną.

Pasisekimai

Vyras, paskirtas firmos viceprezidentu, labai gyvensi žmonai savo karjera. Ši neiškentė:
- Pamanyk, viceprezidentas! Mūsų daržovių parduotuvėje yra dargi viceprezidentas slyvų klausimams.

Vyras išsižeidė ir nusprendė įrodyti žmonai, kad ji klysta. Nedelsdamas čiupo ragelį ir

paskambino į parduotuvę. Paprašė pakviesti viceprezidentą slyvų klausimams.

- Jums kurį? - pasigirdo klausimas kitame laido gale, - supakuotų ar palaidų slyvų klausimams?

Vagies svajonė

- Didžiausia mano svajonė, - sako plėšikas savo draugužiui, - apiplėšti banką ir palikti uošvės pirštų antspaudus.

Direktoriaus išvyka

Sekretorė aiškina atėjusiam su pareiškimu:

- Direktorius išvykęs į prokuratūrą.
- Ar greitai grįš?
- Gal po aštuonerių metų.

Padėkime vysk. A. Vaičiui išauklėti jaunuolius kunigystei - aukokime Telšių kunigų seminarijos ir klierikų išlaidų kymui.

Čekius rašyti:

Lith. R.C. P. League -
Seminarian Fund.

Susisiekimo patogumai
Gruzinas studentas rašo laišką į namus:

- Mama, aš mokausi institute, visi į mokyklą vyksta su autobusu, o aš su taksi.

Motina rašo sūnui atsakymą:
- Sūneli, kam išsiskirti iš kitų? Nusipirk autobusą ir važiuok kaip ir visi kiti.

Bedarbiai

Barcelonoje susitinka du bedarbiai.

- Šiandieniniame laikraštyje, - džiaugsmingai sako vienas, - yra generolo Franco kalba. Žinai, ką jis sako? Per šešerius metus Ispanijoje nebus nė vieno bedarbio.

- Teisingai. Koks gi bedarbis išters dar šešerius metus?

Aukos siųsti:

Lithuanian Priests'
League of America -
Seminarian Fund
Rev. Adam Pupšys
P. O. Box 2163
Westerly, R.I. 02891

Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių

PAPIGINTOS KAINOS KELIONĖMS Į VILNIŲ

Siūlome papigintas žiemos sezono kainas, skrendant į Vilnių ir Rygą!

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

**382 Broad Ave
Leonora, NJ 07605**

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

- Dabar siuntiniai pasiekia Lietuvą per naują Klaipėdos konteinerių terminalą.
- Greitai ir saugiai jūsų siuntiniai pristatomi gavėjams asmeniškai į namus po visą Lietuvą.
- Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Visi VILTIES agentūros siuntėjai po Naujųjų Metų gaus išsamius tvarkaraščius apie sekančio pusmečio siuntinių surinkimo datas ir vietas.

Visų VILTIES darbuotojų vardu dėkojame visiems, siuntusiems paketus į Lietuvą per mūsų agentūrą. Asmeniškai ar per VILTIES DOVANOS programą jūs suteikėte džiaugsmo savo artimiesiems, draugams ar net visai nepažįstamiems žmonėms, gyvenantiems žemiau skurdo ribos.

Visų VILTIES agentūros darbuotojų vardu sveikiname visus su Naujaisiais Metais.

Linkime daug džiaugsmo ir laimės.

Dėl pinigų pervedimo, dėl Air Cargo siuntinių ir kitokios informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$550 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$570 r.t.

One way to Vilnius \$360

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street; 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Baltimorės pensininkai švenčia Kalėdas.

Baltimorės pensininkų klubo Kalėdos

1995 m. gruodžio 17 d. Baltimorės pensininkų klubas surengė Kalėdų vaišes. Į vaišes atvyko beveik visi klubo pensininkai (jų yra 70) ir svečiai. Iš viso buvo per 90 žmonių, tai jau retas dalykas. Algis Skudzinskas pasveikino visus švenčių proga, linkėdamas gražiai praleisti šv. Kalėdas, daug sveikatos ir džiaugsmo ateinančiais metais.

Po to kalbėjo Juozas Gaila, kuris buvo ką tik grįžęs iš Lietuvos. Būdamas Lietuvoje, aplankė Sibiro lietuvių ir papasakojo daug įdomių dalykų apie tai, kas ten dedasi.

Solistė Janina Brasauskienė atliko programą su gražiom dainom, įtraukdama visą publiką. Jai akomponavo pianistė Marija Krasauskienė. Prieš vaišes mūsų mielas kunigas Kazimieras Pugevičius sukalbėjo malda.

Salė ir eglutė buvo padabintos kalėdiniais papuošalais, viliojo loterijos dovanos.

Visi džiaugėsi bufetu, kur buvo visokių patiekalų ir fontanas su pastiprinta atgaiva.

Narių atsiliepiamas buvo labai teigiamas. Jie norėtų, kad kuo daugiau būtų tokių rengimų.

Pensininkų valdyba nori išreikšti padėką tiems, kurie prisidėjo prie sėkmingos popietės.

Padėka ponioms E. Majauskienei, O. Krivonienei, O. Eringienei, J. Banienei ir E. Skudzinskienei ir ponams A. Marcinkui, J. Bradūniui ir A. Paplonskiui.

Valdyba, susidedanti iš pirmininko A. Skudzinsko, išdininko V. Banio ir sekretorės A. Marcinkienės, dėkoja visiems, kurie atsilankė.

Algirdas Skudzinskas

Žiemos tyla. V. Kapočiaus nuotr.

Pranešame, kad sausio 7 d., sulaukusi 90 metų amžiaus, Putnam, CT, mirė mūsų mylima motina ir uošvė med. daktarė

A.† A.

ZINAIDA PETRULYTĖ- KAZLIENĖ

Gimė 1905 metais Petrapilyje, lietuvių darbininkų šeimoje. Po karo su tėvais ir sesute Elzbieta grįžo į Lietuvą. Šeima apsisitojo Kupiškėje, Zinaida mokėsi Panevėžio gimnazijoje, baigė medicinos fakultetą Vytauto Didžiojo Universitete Kaune. Specializavosi pediatrijoje, dirbo Kauno vaikų ligoninėje.

1939 m. susituokė su oftalmologu dr. Petru Kazlausku. Sovietinės okupacijos metu Zinaida buvo tardyta ir vėliau išaiškėjo, kad su vyru buvo įtraukti į sąrašą tų, kurie turėjo būti ištremti į Sibirą. Per vokiečių okupaciją Zinaida, nepaisydama pavojaus, padėjo slėpti žydus. 1944 m. Kazlauskai pabėgo laivu į Švediją, kur 1945 m. Stockholme gimė sūnus Juozas.

1947 m. atvyko į Ameriką. Gyveno Waterbury ir Putnam, CT, Williamsburg/Brooklyn, NY, ir Lakewood, NJ. Zinaida dirbo ligoninės laboratorijoje, kol vyras ruošėsi laikyti medicinos egzaminus. Nuo 1953 m. gyvenimas palengvėjo: šeima persikėlė į Cambridge, OH, vyras dirbo gydytoju ligoninėje. Visi trys gavo Amerikos pilietybę ir ta proga sutrumpino pavardę į Kazlį. 1957 persikėlė į Marion, IN, kur Petras Kazlas dirbo Veterans Administration Hospital. Kai vyras 1973 m. išėjo į pensiją, persikėlė į Hot Springs, AR, kur Petras mirė 1983 m. 1991 m. Zinaida persikėlė į New Yorką pas sūnų ir marčią, o 1993 m. po sunkios operacijos sveikatai blogėjant, - į Matulaičio slaugos namus Putnam, CT.

Zinaida Kazlienė buvo švelni ir kukli moteris, bet aštraus proto ir tvirtos valios, giliai religinga, pasižymėjo meile rožiniui ir Fatimos Marijai. Jautri kitiems ji rėmė katalikišką ir lietuvišką labdarą ir bendrą veiklą. Pasišventė savo sūnaus fiziniui ir dvasiniam augimui bei vyro priežiūrai, ypatingai paskutiniams metams, kai jo sveikata vis menkėjo.

Ji yra palaidota prie savo vyro Nekalto Prasidėjimo Seserų kapinėse Putnam, CT.

Nuliūdę liko: sūnus Juozas su žmona Rasa, sesers Elzbietaus vaikai Romas Misiūnas ir Virginija Skotte su šeimom, ir vyro Petro broliai Bronius, Stasys ir Leonas su šeimom.

Viktoras A. Vaitkus (1916 - 1995)

1995 m. lapkričio 25 d., sulaukęs 79 metų amžiaus, Waterbury, Connecticut, staigiai ir netikėtai mirė Viktoras A. Vaitkus. Velionis buvęs ilgametis ir nenuilstamas Waterburio miesto ir Connecticut valstijos lietuviškos visuomeninės veiklos dalyvis. Palaidotas lapkričio 28 d. Dangaus Vartų kapinėse, Nekaltai Pradėtosios Švenčiausios Mergelės Marijos Seserų Vienuolyne, Putnam, CT.

Viktoras Vaitkus gimė 1916 m. sausio 20 d. Patolupio kaime, Šimkaičių valsč., Raseinių apskrityje, Viktoro ir Veronikos (Žemaitytės) Vaitkų šeimoje. Girdavosi, kad esąs raseiniškis. Lankė teatro studijas ir mokėsi Prekybos Institute Šiauliuose. Dirbo "Lietūkio" prekybos skyriaus sąskaitininku. Tarnavęs karo aviacijoje, puskarininkiu. Buvęs ir Šiaulių teatro operetės choristu.

Karo metu pasitraukė į Vakarus. 1945 metais vedė Teresę Bernotaitę. Po karo apsigyveno Munchene - gavo Lietuvių Raudonojo Kryžiaus reikalų vedėjo pareigas. Su šeima atvyko į JAV 1949 metais, apsigyveno Waterburyje, Connecticut. Amerikoje Viktoras Vaitkus įsijungė į lietuvių kultūrinę, religinę ir organizacinę veiklą. Priklausė šv. Juozapo bažnyčios parapijai.

1953 m. Waterburyje jis įsteigė lietuvišką knygyną "Spauda". Platino lietuviškas knygas, laikraščius ir žurnalus. Apylinkės lietuvių laikė "Spaudos" knygyną švietimo centru ir žinių kiosku. Sekmadeniais po lietuviškų pamaldų sueidavo žmonės į "Spaudą" pasisveikinti, nusipirkti laikraštį bei įsitraukti į diskusijas politiniais ir Lietuvos ateities klausimais. "Spaudos" savininku Viktoras buvo iki 1990 m., kai, sulaukęs 75 m. amžiaus, išėjo į pensiją.

1951-1959 metais Viktoras Vaitkus reiškėsi teatrinėje veikloje, įsteigdamas Waterburio Lietuvių Scenos Mėgėjų Teatrą, kuris pastatė visą eilę veikalų: "Svetimos Plunksnos", "Mokyklos Draugai", "Nervai", "Teta iš Amerikos", "Varpų Giesmė" ir "Trispalvė Varpinė Bokšte". Su mėgėjų teatru gastroliavo daugelyje lietuviškų kolonijų Amerikos rytiniame pakraštyje tarp Bostono ir Philadelphiajos.

Viktoras Vaitkus domėjosi ne tik teatru, bet ir menu, literatūra, muzika. Jo sodyboje stovėjo išpuošta lietuviška klėtėlė. Daugelį metų jis rengė tautodailės ir lietuvių dailininkų parodas. Jo pastangomis nuolat Waterburyje vyko kultūriniai renginiai, lankėsi žymūs solistai, aktoriai, rašytojai, poetai ir muzikai.

Velionis aktyviai reiškėsi lietuviškoje visuomeninėje veikloje, buvo nuolat renkamas į daugelio organizacijų vadovų postus: Lietuvių Bendruomenės Waterburio Apylinkės Pirmininkas (1981-1987), Lietuvių Bendruomenės Connecticut Apygardos Vice-pirmininkas (1985-1990), Lietuvių Bendruomenės dešimtosios ir vienuoliktosios tarybos narys, Ateitininkų Federacijos Waterburio Skyriaus Pirmininkas (1975-1981), Lietuvių Fronto Bičiulių Waterburio Sambūrio Pirmininkas (1978-1982), Lietuvių Vyčių Waterburio kuopos Vicepirmininkas (1991-1993), šv. Juozapo Lietuvių parapijos komiteto narys - patikėtinis finansiniams reikalams. 1982 m. jis buvo apdovanotas Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos žymeniu. 1991 m. Lietuvių Vyčių organizacija paskyrė jam ketvirto (aukščiausio) laipsnio ordiną.

Velionis buvo Nekalto Prasidėjimo seselių ir Matulaičio namų Putname ilgametis rėmėjas. Jis buvo plačių interesų žmogus. Kai kitiems išėjimas į pensiją reiškia poilsį ir atsitraukimą nuo darbų, Viktoras Vaitkus nenuilstamai ėmėsi vis naujų darbų, projektų ir užsiėmimų. Deja, ne visus naujus sumanymus leido įgyvendinti pasireiškusi širdies liga.

A. a. Viktoras Vaitkus paliko didelę šeimą: sūnų Kastytį Vaitkų, tris dukras: Reginą Vaitkūtę-Karmužienę, Sigitą Vaitkūtę-Wallace, Jūratę Vaitkūtę; vieną anūkę - Tanya Wallace; Lietuvoje brolių Antaną Vaitkų su šeima, seserį Verutę Survilienę (kuri mirė gruodžio 15 d.) ir jos vaikus, pusbrolių Antaną Žemaitį, pussesteres Moniką Merkliopienę, Aldoną Maurienę ir Danutę Kapočienę su jų šeimomis.

Susumuoti Viktoro Vaitkaus gyvenimą ir jo reikšmę kitiems galima ir taip - buvęs raseiniškis ir "knygnešys".

A.† A. JONUI KIAUŠUI

mirus, jo liūdinčią žmoną Nataliją Staknytę- Kiaušienę, dukras Rūtą Hoffą, Lilią Sollich, Angelę Kiaušaitę, Danutę Sucich, sūnų Leonardą Kiaušą ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

*Danutė Staknytė Harmon,
Mirga Harmon Fleming,
Laima Harmon Wesson*

A.† A.

Dr. IRENAI GIEDRIKIENEI

po ilgos ir sunkios ligos savo žemišką kelionę užbaigus, jos vyrą Stasį šiose giliaus skausmo ir liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučia

*NY Lietuvių Gydytojų ir
Dantų Gydytojų Draugija*

Mylimai Motinai

A.† A.

EMILIJAI STUMBRIENEI

tolimoje Australijoje mirus, su giliu liūdesiu užjaučiame Martą ir Petrą Palius ir visas gimines.

*Antanas ir Jadvyga Vytuviai
Edvardas ir Sofija Skobeikai*

"...Ir po šimto metų ženkliną kaktą kryžiaus ženklų..."

Praejusių metų balandžio 3 d. atšventusi savo 100 metų amžiaus sukaktį, sausio 14 d. Australijoje, Melbourne, mirė New Yorke gyvenančios Martos Palienės motina, Emilija Bosaitė - Stumbrienė.

Velionė gimė 1895 m. balandžio 3 d., Nemakščių miestelyje, Žemaitijoje. Išteikėjusi už statybininko Simono Stumbro, gyvenimo Tauragėje, susilaukė trijų dukterų ir dviejų sūnų, Vyras susirgo plaučių uždegimu ir mirė, kai jauniausias vaikas dar nebuvo sulaukęs net vienerių metų. Emilija liko su penkiais mažamečiais vaikais. Savaimė aišku, vargų ir rūpesčių našta buvo gana didelė. Bet ji, būdama stiprios valios moteris, nepalūžo. Visas jos dėmesys ir jėgos buvo sutelktos į vaikų ateitį ir jų išsimokslinimą.

Lietuvai patekus į Sovietų Są-

jungos "globą", Emilija Stumbrienė su visais savo vaikais pasitraukė į Vokietiją ir gyveno Hammerweg (prie Weiden miesto, Bavarijoje) lietuvių stovykloje. Iš ten 1949 m. su visais savo vaikais ir jų šeimomis (išskyrus Martą Palienę, kuri su savo šeima jau anksčiau buvo išvykusi į Ameriką) Emilija persikėlė į tolimąją Australiją.

Pasveikinti 100-to sulaukusią Emiliją Stumbrienę buvo susirinkusi visa dabar jau gana plati ir plačiai Australijoje pasklidusi giminė. Dukraitė, mokytoja Regina Čižauskaitė savo močiutei taip sveikino: "... Ji visus savo darbus, vargus ir džiaugsmus pradėdavo ir baigdavo garbindama Dievą. Jos susiraukšlėjusi ranka ir šiandien, po 100 metų, ženkliną kaktą kryžiaus ženklų, ir šiandien jos lūpos ryta ir vakarą garbina Aukščiausiąjį..."

Emilijai Stumbrienei iškeliavus į amžinybę, su šeimomis Australijoje liko liūdinčios dukterys Erika Čižauskienė ir Zina Barienienė, sūnūs Otonas ir Edvinas, 10 anūkų ir 20 proanūkių, Vokietijoje - anūkė ir du proanūkiai, Amerikoje - jau anksčiau minėta duklė Marta, anūkas ir du proanūkiai.

Darbščiai, tvirtos valios, gyvenimo sukūriuose nepasimetusiai, tauriai Lietuvos dukrai Emilijai Bosaitėi - Stumbrienei lai būna lengva Australijos žemėlė.

p. palys

A. A. Jonui Kiaušui

Po sunkios ligos sausio mėn. 11 d. mirė miškininkas, inžinierius Jonas Kiaušas. Gyveno Harrison, New Jersey. Gimė 1905 m. Anykščių apylinkėje, Utenos apskrityje. Baigęs Ukmergės gimnaziją, toliau tęsė mokslus aukštesnėje Alytaus miškų mokykloje, po to buvo pradėjęs studijuoti ekonominius mokslus Vytauto Didžiojo Universitete, Kaune.

Artėjant komunistų okupacijai, pasitraukė į Vakarus, bet dėl permainingų karo aplinkybių atsidūrė Pomeranijos provincijoje, kuri buvo sąjungininkų perduota Lenkijai. Ten gyvendamas dirbo pagal profesiją - miškininko darbu; vėliau net buvo paskirtas miškų inspektorium. Nesitenkino vien tik tarnybiniu darbu, įstojo į Varšuvos Universitetą, kurį baigęs įsigijo miškų inžinieriaus diplomą.

J. Kiaušas vedė Nataliją Staknytę, sulaukė keturių dukterų ir vieno sūnaus. Tai Ruta Hoffa, Lilija Sollich, Leonardas, Angelė ir Danutė Sucich. Taip pat liūdi septyni anūkai ir dvi proanūkės; du broliai, Everistas ir Vladas, ir trys seserys: Karusė, Bronė ir Valerija - Lietuvoje.

J. Kiaušas priklausė Lietuvių Bendruomenei, buvo mokytoju šeštadieninėje lietuvių mokykloje ir kitose lietuviškose organizacijose.

Mišios buvo aukotos Our Lady of Sorrows, Kearny, NJ, su prel. Dominic Pociumi ir kun. dr. Eugene Savicku iš Aušros Vartų lietuvių parapijos, NY, NY. Solistai buvo: Angelė Kiaušaitė, James Mitchell ir Sandra Darling iš New York City Opera. Vargonavo Eric Houghton, smuikavo Julius Veblaitis. Atsisveikinimo žodžius pasakė duklė Lilija Sollich ir anūkas inžinierius Mark Hoffa.

Velionio Jono atminimui aukas galima siųsti: "Aid to Lithuania", c/o Dr. Michael Yudd, 48 Howard Street, Verona, New Jersey 07044. Amžiną atilsį duok mirusiam Jonui, Viešpatie!

Mirė dailininkas Alfonsas Dargis

Dailininkas Alfonsas Dargis mirė š. m. sausio 13 d. Friedrichshaffene, Prie Bodeno ežero. Buvo gimęs 1909 m. gegužės 12 d. Mažeikių apskrityje. 1936 m. baigė Kauno meno mokyklos dekoracijų studiją (pas dail. Ušinską ir Ad. Smetoną). 1936-1940 m. studijavo teatro dekoracijų meną Austrijoje, Vienos meno akademijoje, pas prof. E. Pirchan ir J. Gregor. 1940-1951 m. dirbo teatro scenos dekoratorium Vokietijoje Berlyno Schillerio teatre, Tepplitz-Schonau, Eisenach, Gotha, Göttingen ir Hannover teatruose. Dalyvavo daugelyje meno parodų Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje, JAV, Turkijoje, Irane, Pakistane. Yra surengęs apie 40 personalinių parodų JAV. Jo darbų turi įsigiję Museum of Modern Art New Yorke, Philadelphia Art Museum, University Art Museum of Delaware, University

Art Museum of Nebraska, The Memorial Art Gallery, Rochester, NY, Huntington Galleries, W. Virginia, Bostono, Dallas, St. Louis ir Vincent Price kolekcija.

1946 m. išleido "Lietuvių vestuvių papročius" iliustracijas. Nuo 1933 m. yra lietuvių menininkų meno kolektyvo "Forma" ir Lietuvių Dailės Instituto narys.

1983 m. gavo JAV LB kultūros tarybos dailės premiją.

Orai Lietuvoje

Praejusią savaitę Lietuvoje buvo šalta ir saulėta. Dienomis būdavo 10-12 laipsnių šalčio, naktimis oro temperatūra nukrisdavo iki 20 laipsnių šalčio. Pajūryje pūtė žvabūs vėjai. Žmonės kviečiami pasirūpinti žvėrimis ir paukščiais, nes prasidėjo baltasis badas.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517.1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vasario 16-sios dienos minėjimas New Yorke rengiamas sekmadienį, vasario 18 d., šia tvarka:

11:45 val. - Mišios Atsimainymo par. bažnyčioje Maspeth, NY. Giedos Apreiškimo par. ir Atsimainymo par. chorai.

Tolimesnė programa vyks Kultūros Židinyje (361 Highland Blvd., Brooklyn, NY):

1 val. popiet - pietūs mažojoje Kultūros Židinio salėje. Veiks Kultūros Židinio kavinė.

3 val. popiet - akademinė programa: pagrindinis kalbėtojas - Alis Vidūnas, Vilniaus miesto meras. Dainuos solistė Marytė Bizinkauskaitė iš Bostono. Sambūris Tryptinis šoks tautinius šokius. Žiūr. skelb. šiame pusl.

Sol. Marytė Bizinkauskaitė iš Bostono išpildys dainų programą Vasario 16 d. minėjime Kultūros Židinyje sekmadienį, vasario 18 d. Jai akomponuoja Dalia Sakaitė.

Lietuvos Vyčių 110 kuopa Maspeth kviečia visus, kurie dalyvaus Vasario 16-sos minėjimo pamaldose sekmadienį, vasario 18 d. Atsimainymo par. bažnyčioje, ateiti į parapijos salę kavutei tuojau po pamaldų.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Direktorių Tarybos posėdis įvyks š. m. vasario 19 d. LKRŠ patalpose, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Mišios bus aukojamos 10:30 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje LKRŠ intencija. Po mišių - posėdis prasidės 11 val. ryto.

Tradicinė skautų Kaziuko Mugė šiemet rengiama sekmadienį, kovo 3 d. Mugė prasidės 12 val. - bus aukojamos Mišios skautų intencija. Su savo gausia rankdarbių kolekcija dalyvaus Mindaugas ir Irena Jankauskai.

Kultūros Židinio kavinė vasario mėnesi veiks sekmadienį, vasario 18 d. Nors nuklystama nuo įprastinės datos - pirmojo mėnesio sekmadienio, bet rengėjai nori skaniai pavaišinti Vasario 16-sios minėjimo dalyvius lietuviškais pietumis ir vakariene. Kavinė veiks Kultūros Židinio mažojoje salėje nuo 1 val. popiet. Maisto bus galima gauti ir po minėjimo.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 78 metų sukakties

MINĖJIMAS

Įvyks **sekmadienį, vasario 18 d.:**

11:45 val. -- **MIŠIOS** - Atsimainymo par. bažnyčioje Maspeth.
Giedos Apreiškimo ir Atsimainymo parapijų chorai.
Tolimesnė programa vyks Kultūros Židinyje 361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY

1:00 val. popiet -- *Pietūs* mažojoje Kultūros Židinio salėje. Veiks Kultūros Židinio kavinė.

3:30 val. popiet -- *Akademinė programa:*
Pagrindinis kalbėtojas - *Alis Vidūnas*, Vilniaus miesto meras
Meninė dalis: solistė *Marytė Bizinkauskaitė* iš Bostono; akomponuoja *Dalia Sakaitė*
Tryptinis - atlieka tautinius šokius.

Minėjamą rengia ir visus atsilankyti kviečia:

JAV LB New Yorko apygardos valdyba
Amerikos Lietuvių Tarybos NY skyrius
Tautos Fondas

Vilniaus meras kalbės Vasario 16-osios minėjime

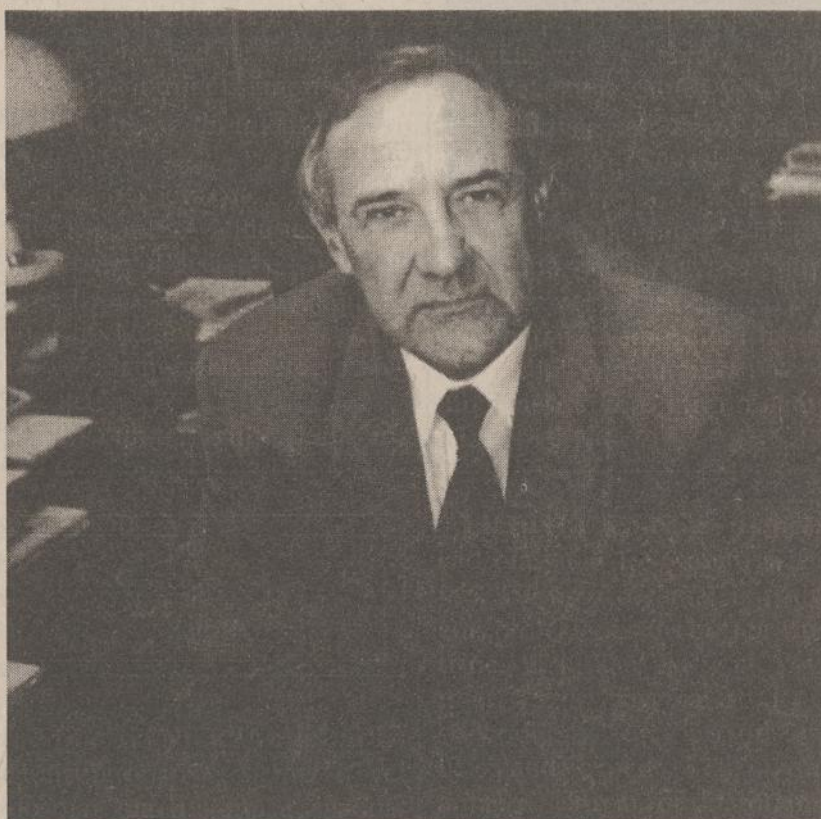
New Yorko trijų organizacijų rengiamame Vasario 16 d. minėjime Kultūros Židinyje vasario 18 d. pagrindiniu kalbėtoju bus Vilniaus meras Alis Vidūnas.

Naujasis Vilniaus meras (darbą pradėjęs nuo 1995 m. balandžio mėn.) yra kelių specialistas. Miesto reikalus tvarkyti jis ėmėsi iš karto, nes Lietuvos sostinei jau seniai buvo reikalingas šeimininkas.

Pernai "Šeimos" žurnale korespondentė Eglė Kulvietienė savo rašinį apie merą Vidūną pradėjo šitaip: " ... Kone į kiekvieną valdžion atėjusį vyrą žvelgiame taip: atėjo, pasiima ir išeis. Bet, kad ir kaip begalvotum, šandien negali nuneigti - mūsų sostinė jau pajuto šeimininko ranką. Miestas tvarkomas ne artėjančiai Dainų šventei ar tolimesnės šalies svečio progai, o dėl to, kad gražiau ir jaukiau būtų mums visiems, čia gyvenantiems".

Tad kas gi tas Vilniaus meras Alis Vidūnas? Vilniuje su šeima gyvenantis ir dirbantis nuo 1962 metų, A. Vidūnas gerai žino miesto problemas ir sumaniai ieško jų sprendimo. Pirmiausia jam rūpi miesto gyventojai, jo žmonės. Jo manymu, jie privalo turėti normalų darbą, gerą ar vidutinį uždarbį, kuris turi nuolat didėti priklausomai nuo kylančių prekių ir paslaugų kainų. Sunkumus, su kuriais jis susiduria savo poste, vėlgi kelia netobuli Lietuvos įstatymai. Dar nėra Sostinės įstatymo, dėl to atsiranda daug nesutarimų su apskritymis, vyriausybe.

Mero įsitikinimu, Vilnius, kaip sostinė, privalėtų turėti išskirtinę teisę į žemę, pastatus, turtą; pati savivaldybė turėtų dalį mokesčių surinkti savivaldai išlaikyti, privalėtų turėti savo policiją - kelių, ekologinę ir ekonominę. Bet svarbiausia - finansai. Vilniaus miestas, iš valstybės biudžeto gaudamas 340 milijonų litų (nors surenkama penkis kartus daugiau), verčiasi gana vargingai. Šiems, 1996-iesiems, metams reikėtų vieno milijardo litų, norint, kad miestas taptų normalus.

Vilniaus miesto meras Alis Vidūnas.

Vilniaus meras bendrauja su Rygos ir Talino merais ir dalijasi darbo patirtimi. Jis yra ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pirmininkas. Ta draugija tvarko savivaldybių santykius su valdžia ir Seimu, taip pat palaiko ryšius su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis.

Meras turi ir vilniečio (miesto gyventojų) tipo idealą. Jo manymu, norint išugdyti savo miestui neabejingą vilnietį, reikalingas visas žmogaus gyvenimas. Panašiai kaip tokio pat laiko reikia ir atsikratyti okupacijos, sužalojusios lietuvių dvasią ir sąmonę, palikimo. Pagaliau, meras pasiryžęs dar vienam žygiui - pamažu pertvarkyti miesto darbuotojų supratimą apie jų pareigas, būtent, kad jie išmokytų ne valdyti, o tarnauti žmonėms, t. y. būti ne valdininkais, o tarnautojais.

Šiuos bei kitus savo sumanytus ir planus A. Vidūnas akcentuos newyorkečiams: savo kalboje jis aptars ir Vilniaus miesto, kaip Lietuvos sostinės, vietą laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Alis Vidūnas gimė 1934 m.

lapkričio mėn. 8 d. Reketijos kaime, Marijampolės apskrityje. Tėvai buvo mokytojai. Užaugo ir vidurinį mokslą baigė Alytuje 1952 m. 1958 m. baigė Kauno Politechnikos instituto Hidrotechnikos fakultetą. Po studijų trejus metus dirbo Vievėje darbų vykdytoju, čia vedė ir čia gimė sūnus Vytis. Vilniuje nuo 1962 m. iki 1995 m. dirbo vienoje organizacijoje, kuri per tą laiką pakeitė keletą pavadinimų: "Vilniaus kelių statybos rajonas", "Kelių statybos valdyba", firma "Greitkelis". Dirbti pradėjo meistru, vėliau buvo darbų vykdytoju, vyr. inžinieriumi, direktoriumi.

Žmona Gražina (Dovidaitytė) yra ekonomistė, dirba dėstytoja Vilniaus aukštesniojoje technikos mokykloje. Sūnus Vytis Vilniaus universitete dėsto graikų, lotynų, sanskrito bei hindi kalbas. Vidūno motina gyvena Alytuje, o tėvas jau miręs. Vidūnas su žmona - abu Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) partijos nariai, ir šiuo metu jis yra tos partijos Vilniaus miesto koordinacinės tarybos pirmininkas.

S. N.

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401.

sk.

Ieškau pusseserės Dzidolikaite ir dėdės Motiejaus Dzidolika - Matthew Jasper, kilusio iš Marijampolės apskr., Kalvarijos valsčiaus. Gyveno Bostono apylinkėje, turėjo dvi dukras. Gali būti gyvi - pusseserė ir dėdės išūnytas anūkas (dirbo policijoje). Žinantieji apie juos arba apie jų likimą, prašomi rašyti: Elvyra Dzidolikaite, 1231 N. June St., Hollywood, CA, 90038.

(sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliojiminiu adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta Darbininko nr. 29, aukoj:

Aldona O'Braien, Yonkers, NY, - 10 dol.;

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinuke ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mieli skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokesčių.

Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių progai! *Prenumerata vieniems metams - tik \$30.*

Dėmesio žemaičiams!

"Žemaičių saulutė", kultūros laikraštis Žemaitijai ir visiems žemaičiams, leidžiamas Plungėje, Lietuvoje, dėl finansų trūkumo turi sustoti ejęs. Kas galite, prašome jį paremti aukomis, kad laikraštis ir toliau lankytų tolimus Žemaitijos kampelius ir jos žmones.

Aukas galima siųsti šiuo adresu:

Žemaičių saulutė
Vytauto 14, 3a
5640 Plungė
Lithuania
(sk.)

Lietuvių Fondas praneša, kad prašymai 1996 metų švietimo, kultūros paramai ir įvairiems projektams turi būti prisiųsti ne vėliau kaip iki š. m. kovo mėn. 15 d. Prašymai studentų stipendijoms turi būti prisiųsti iki balandžio mėn. 15 d. Prašymų anketos Lietuvių Fondui turi būti gražintos paštu arba įteiktos Lietuvių Fondo raštinėje asmeniškai. Faksu prisiųstos anketos nebus priimamos. Prašymų anketos stipendijoms bei paramai yra gaunamos šiuo adresu:

Lietuvių Fondas
14911 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-1616.

Skelbkites DARBININKE
pasidalinkite
džiaugsmu, sveikinkite,
išreikškite
užuojautą,
pirkite, parduokite!

Dar kartą sumažintos skrydžių kainos į LIETUVĄ
New York - Vilnius - New York
\$450 plus taksai
FINNAIR LINIJA
Paskutinė išskridimo data vasario 29
VYTIS TRAVEL
40 - 24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718 - 423 - 6161
800 - 77 - VYTIS

Dėkojame

Joseph A. ir Bertha Levo-
nas, Jackson Heights, NY, kasmet apmokėdavo prenumeratą su 100 dol. čekiu, o šiemet ta sumą net padvigubino - atsiuntė 200 dol. čekį. Nuolatiniams rėmėjams nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą mūsų spaudos išlaikymui.

Juoazs Ardys, Fairview, PA, apmokėjo prenumeratą su 90 dol. čekiu ir dosniai prisidėjo prie mūsų spaudos išlaikymo. Nuolatiniam rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

Bronius Andrašius, D.V.M., kaip kasmet, taip ir šiemet parėmė "Darbininką", apmokėdamas prenumeratą su 130 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę pagalbą mūsų laikraščiu.

Petronėlė Staniskis, Baltimore, MD, didesnę auką kasmet padeda išlaikyti "Darbininką". Ir šiemet apmokėjo savo prenumeratą su 80 dol. čekiu. Mūsų spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Ona Strimaitis, Putnam, CT, ir šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už didelę ir nuolatinę paramą "Darbininkui".

Vito Senken, Kew Gardens, NY, įvertindamas mūsų pastangas, šiemetinė prenumeratą apmokėjo su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už didelę paramą mūsų spaudai.

Nida ir Nick Angeliadis, Huntington, NY, šiemet ir vėl dosniai parėmė mūsų spaudą, apmokėdami prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuolatiniams rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

Birutė S. Preikštis, MD, Ormond Beach, FL, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. Ji taip daro jau daugelį metų. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę ir dosnią paramą "Darbininko" išlaikymui.

Irena Garunkštis, Orland Park, IL, šiemet apmokėjo prenumeratą su 80 dol. čekiu. Mūsų spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame už paramą ir už gražius linkėjimus.

Jonas ir Malvina Klivečkos, Woodhaven, NY, nuolat atskuba "Darbininkui" į pagalbą su savo patarnavimais ir su aukomis. Šiemetinė prenumeratą apmokėjo net su 120 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą ir visokeriopą pagalbą.

Janina Hoff, Huntington Park, CA, kasmet paremia mūsų spaudą didesne auką, o šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą, už mūsų darbo įvertinimą ir už gražius linkėjimus.

Ursula Maceikonis, Elizabeth, NJ, šiemet savo prenumeratą apmokėjo su 75 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už mūsų spaudos stiprinimą.